

ETXEKO ANIMALIEN BABESA, ONGIZATEA ETA EDUKITZE ARDURATSUA **ARAUTZEN DITUEN UDAL ORDENANTZA**

I. TITULUA: XEDEA, APLIKAZIO EREMUA ETA DEFINIZIOAK

I. KAPITULUA: XEDEA ETA APLIKAZIO EREMUA

1. artikulua. Xedea
2. artikulua. Baztertutakoak

II. KAPITULUA: DEFINIZIOAK

3. artikulua. Definizioak

II. TITULUA: ETXEKO ANIMALIAK EDUKITZEKO ARAUBIDE JURIDIKOA

I. KAPITULUA: ARAU OROKORRAK

4. artikulua. Etxeko animalien titularren edo arduradunen betebeharrak
5. artikulua. Debekuak
6. artikulua. Etxeko animaliak ibilgailu partikularretan garraiatzea.

II. KAPITULUA: PERTSONEN ETA ETXEKO ANIMALIEN ARTEKO BIZIKIDETZA ARDURATSUA

7. artikulua. Etxeko animaliak bide eta espazio publikoetan sartzea, gidatzea eta egotea
8. artikulua. Txakur-espezieko animalien aisialdirako gune espezifikoak espazio publikoetan.
9. artikulua. Gorozkiak eta mikzioak bide eta espazio publikoetan
10. artikulua. Establezimendu eta lokal publikoetara eta garraio publikoetara sartzea
11. artikulua. Pertsonen eta etxeko animalien arteko bizikidetza arduratsua espazio pribatuetan

III. TITULUA: ETXEKO ANIMALIAK IDENTIFIKATZEA, AIEOri JAKINARAZTEA ETA OSASUN KONTROLA EGITEA.

I. KAPITULUA: IDENTIFIKAZIOA

12. artikulua. Identifikazioa eta erregistroa
13. artikulua. Euskal Autonomia Erkidegoko Etxeko Animaliak Identifikatzeko Erregistro Orokorrean (AIEO) egindako datu-aldaketen jakinarazpena, al baitari profesional elkargokidearen bidez.

II. KAPITULUA: ETXEKO ANIMALIEN OSASUN KONTROLA

- 14. artikulua. Amorreriaren aurkako txertaketa
- 15. artikulua. Txakur erasotzaileen kontrola
- 16. artikulua. Txakurrak edukitzeko baldintza bereziak izatea
- 17. artikulua. Etxeko animalien esterilizazioa

III. KAPITULUA: OSASUN PUBLIKOA

- 18. artikulua. Etxeko animalien hilotzak jasotzea eta desagerraraztea
- 19. artikulua. Elikagaiak bidean uztea, animaliei jaten emateko

IV. TITULUA: ETXEKO ANIMALIAK BIDE PUBLIKOAN JASOTZEA, ATXIKITZEKO EPEAK ETA BERTANBEHERA UTZI IZANAREN ADIERAZPENA

- 20. artikulua. Etxeko animaliak bide publikoan jasotzea
- 21. artikulua. Bide publikotik jasotako etxeko animalien titularrak edota arduradunak aurkitzea, atxikitze-epeak eta abandonu-adierazpena.

V. TITULUA: KALE KATUAK

- 22. artikulua. Katu komunitarioen populazioa kontrolatzea
- 23. artikulua. Udalak aitortutako katu-koloniak
- 24. artikulua. Katu komunitarioen errolda
- 25. artikulua. Animaliak Babesten dituzten Elakrteekiko lankidetza sustatzea

VI. TITULUA: ETXEKO ANIMALIEN BABES ETA DEFENTSARAKO ELKARTEAK ETA ERAKUNDEAK

- 26. artikulua. Elkartek

VII. TITULUA: ZAINZA ETA IKUSKARITZA EGINKIZUNAK

- 27. artikulua. Ikuskaritza-jarduera
- 28. artikulua. *(AUKERAKOA) Behin-behineko neurriak salbuespenez hartzea ikuskatzaileek.*

VIII. TITULUA: ZEHAPEN ARAUBIDEA

I. KAPITULUA: PRINTZIPIO OROKORRAK, PROZEDURA ETA ESKUMENA

- 28. artikulua. Arduradunak

- 29. artikulua. Zehapen-prozedura
- 30. artikulua. Prozeduran interesa duten aldeak
- 31. artikulua. Udal organo eskudunak
- 32. artikulua. Arau-hausteen eta zehapenen preskripzioa
- 33. artikulua. AIEOri egindako komunikazioak

II. KAPITULUA: ARAU-HAUSTEAK

- 34. artikulua. Arau-haustek

III. KAPITULUA. ZEHAPENAK

- 35. artikulua. Zehapen nagusiak
- 36. artikulua. Zehapen osagarriak
- 37. artikulua. Zehapenen mailaketa

IX. TITULUA: ARRISKUTSUAK IZAN DAITEZKEEN ANIMALIEI BURUZKO XEDAPEN ESPEZIFIKOAK

- 38. artikulua. Erregimen orokorra
- 39. artikulua. Arriskutsua izan daitekeen animalia edukitzeko lizentzia
- 40. artikulua. Lizentzia egiaztatzen duen agiria.
- 41. artikulua. Arriskutsuak izan daitezkeen animalien udal erregistroa.
- 42. artikulua. Inskripzioa egiaztatzen duen agiria.
- 43. artikulua. Arriskutsuak izan daitezkeen animalien udal erregistroari egindako komunikazioak
- 44. artikulua. Arriskutsuak izan daitezkeen animaliei buruzko betebeharrak eta debeku espezifikoak.
- 45. artikulua. Salbuespenak.
- 46. artikulua. Arriskutsuak izan daitezkeen animaliei buruzko arau-hauste espezifikoak.
- 47. artikulua. Arriskutsuak izan daitezkeen animaliei dagozkien xedapen espezifikoak.

XEDAPEN INDARGABETZAILEA

AZKEN XEDAPENA

ERANSKINAK

I. TITULUA

XEDEA, APLIKAZIO-EREMUA ETA DEFINIZIOAK

I. KAPITULUA XEDEA ETA APLIKAZIO EREMUA

1. artikulua.- Xedea.

1. Ordenantza honen xedea da XXX (e) ko Udalerrian dauden etxeko animalien babesa, ongizatea eta edukitza arduratsua bermatzeko araubide juridikoa ezartzea, bertan erroldatuta edo erregistratuta egon edo ez, eta horien titular edo arduradunen bizilekua edozein izanda ere.
2. Ordenantza hau etxeko animaliei aplikatuko zaie, batez ere txakurrei, katuei eta hudoiei. Baita etxeko animalia laguntzaileei eta exotikoei ere, gizakiak mantentzen dituenak, batez ere etxean, aisialdirako eta konpainiarako helburu nagusiekin. Ez da aplikagarria izango kontsumitzeko, ekoizpenak aprobetxatzeko edo edozein industria-erabilera edo beste edozein merkataritza edo irabazi-helbururako animaliak direnean.
3. Era berean, arriskutsuak izan daitezkeen etxeko animaliak edukitzeko araubide espezifikoa ezarri da.

2. artikulua.- Baztertutakoak.

1. Ordenantza honetatik kanpo geratzen dira eta beren araudi propioaren arabera arautuko dira.
 - a) Ehiza.
 - b) Arrantza.
 - c) Basafauna bere ingurune naturalean kontserbatzea eta babestea.
 - d) Zezen-ikuskizun arautuak.
 - e) Ganadua, hau da, elikadurarako etxeko animaliak haztea, beste administrazio publiko eskudunek kontrolatuta.
 - f) Etxeko animaliak erabiltzea esperimentaziorako eta beste helburu zientifikoetarako.
 - g) Hiri-izurriteak eta horien tratamendua.
 - h) Gune zoologikoak.
 - i) Etxeko animaliak salerosi eta saltzea.
 - j) Etxeko animaliak erakusten edo parte hartzen duten jendaurreko ikuskizunak eta jolas-jarduerak.
2. Ordenantza honetatik kanpo geratzen dira, halaber, araudiak beste administrazio publiko batzuei esleitzen dizkien etxeko animaliei buruzko eremuak.

II. KAPITULUA.- DEFINIZIOAK

3. artikulua.- Definizioak.

Ordenantza honen ondorioetarako, honako definizio hauek jasotzen dira:

1. Etxeko animaliak: gizakiak mantentzen dituen animalia guztiak, batez ere etxean, aisialdirako eta konpainiarako helburu nagusiekin. Baldin eta ongizate-baldintza onetan eduki badaitezke eta beharrian etologikoak errespetatzen badituzte, beren gatibutasunera egokitu badaitezke, eta animalia horiek edukitzeak ez baditu bere produktua kontsumitzea edo aprobetxatzea edo edozein erabilera industrial edo beste edozein merkataritza edo irabazi-helburu. Txakur eta katu guztiak barne hartzen dira, baita hudoak ere, haien erabilera eta bizi diren lekua edozein izanda ere.
2. Etxeko animalia laguntzaileak: beren gaitasun fisiko, sen eta tenperamentuagatik hautatuak, pertsonen jardura arautuan edo zeregin jakin batean laguntzeko trebatzen diren etxeko animaliak, hala nola, zaintza eta jagoletza-txakurrak, artzain-txakurrak, laguntza-txakurrak, ehiza-txakurrak edo -hudoak, trufak bilatzeko txakurrak, erreskate-txakurrak eta segurtasun-indar eta kidegoek erabilitako txakurrak, baita falkoneriako hegaztiak ere.
3. Etxeko animalia exotikoak: bertakoa ez den espezie bateko animalia oro, gizakiaren mende eta harekin bizi dena eta aisialdirako eta konpainiarako lege baimenduta dagoena. Ordenantza honen ondorioetarako, halakotzat hartuko dira etxeko animaliak babesteari buruzko ekainaren 30eko 9/2022 Legearen eranskinaren B zatian sartuta dauden etxeko animaliak.
4. Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak: basa-faunakoak izan eta etxeko animalia gisa erabiltzen diren guztiak, haien oldarkortasuna edozein dela ere, pertsonen edo etxeko beste animalia batzuei heriotza edo lesioak eragiteko gaitasun handiagoa duten espezie edo arrazetakoak badira. Baita ondasunei kalteak eragiten dizkietenak ere.

Arriskutsuak izan daitezkeen animaliatzat hartuko dira, halaber, araudi bidez zehazten diren etxeko animaliak eta, bereziki, arraza-tipologia baten barruan dauden txakurrak, baldin eta, beren izaera oldarkorragatik, tamainagatik edo masailezurraren potentziagatik, pertsonen edo etxeko beste animalia batzuei heriotza edo lesioak eragiteko gaitasuna badute eta ondasunei kalteak eragiten badizkiete.

5. Banaka identifikatutako etxeko animalia: agintari eskudunek aitortutako markatze-sistemaren bat daramanan, dagokion erregistroan alta emanda dagoen, eta titularrak horren nahitaezko identifikazio-dokumentazioa duen animalia.
6. Etxeko animalia galdua: identifikatuta edo identifikatu gabe egonik, bide publikotik norako zehatzik eta titularraren edo arduradunaren kontrolik gabe doan animalia.
7. Lapurtutako etxeko animalia: titularrak edo arduradunak horren lapurretaren berri eman duen animalia, Ordenantza honetan ezarritakoaren arabera.
8. Abandonatutako etxeko animalia: bere jatorria, titularra edo arduraduna identifikatuta egon edo ez, bide publikotik jaso den animalia oro, kontrolik gabe ibiltzeagatik, eta titularrak edo hark baimendutako beste pertsona batek bilketa-zentrotik berreskuratu ez duena, Ordenantza honetan ezarritako epeetan.
9. Tratu txarrak: zaintzan, albaitaritza-arretan edo elikaduran nahita egindako edozein jokabide, bai ekintzaz, bai ez-egitez, baldin eta etxeko animalia bati alferrikako mina, sufrimendua edo lesioa eragiten badio eta haren osasunari kalte egiten edo heriotza eragiten badio, legez babestuta ez dagoenean.
10. Titularra: espezieentzat eratutako erregistro ofizialetan halakotzat agertzen den pertsona fisikoa edo juridikoa. Erregistroan inskribatzeko aukerarik ez badago, Zuzenbidean onartutako edozein metodoren bidez inguruabar hori froga dezakeena hartuko da titulartzat.
11. Etxeko animaliaren arduraduna edo animalia daukana: nahitaez titularra edo jabea izan gabe, aldi baterako edo behin betiko, animalia zaintzen duen pertsona fisikoa edo juridikoa.
12. Katu komunitarioa: Felis catus espezieko gizabanako bat, askatasunean bizi dena, jaberik ez daukana baina lurralde bati lotuta dagoena, gizakiekin elkarreragiten ez duena sozializazio-maila txikia duelako edo batere sozializaziorik ez duelako, eta bizitza hiriguneen inguruan garatzen duena bizirik irauteko.
13. Hiriko Katu kolonia: udalerriko eremu publiko jakin batean kokatuta dauden eta askatasun- edo erdi-askatasun -egoeran bizi diren katu komuntarioen multzoa
14. Gune zoologikoa: etxeko animaliekin ostatu hartzen, mantentzen, hazten edo merkaturatzen duen zentro, establezimendu edo instalazio oro, jarduera nagusia hori izan ala ez, eta merkataritza-helburua duen alde batera utzita. Definizio horretatik kanpo geratzen dira harrera-etxeak eta albaitaritza-zentroak. Azken horien artean sartzen dira kontsultategiak eta ospitaleak edo klinikak.

15. Bilketa-zentroa: jaso diren, galdu diren edo titularrek abandonatutako etxeko animaliei aldi baterako ostatu emateko lekua, harik eta titullarrak edo arduradunak jaso arte, edo hirugarren batek adoptatu arte.
16. Harrera-etxea/zentroa: bilketa-zentro bati lotutako eta bere menpe diharduen etxebizitza partikularra, erregistratuta dagoena. Bertan, galdutako edo aldi baterako zaintzapean utzitako etxeko animaliak hartzen dira, eta horien zaintza, arreta eta mantentzea bermatzen da, higiene eta osasun-baldintza onetan, titularrek jaso, beste batek adoptatu edo Bilketa-zentrorantz itzuli arte.
17. Animalientzako babeslekua: agintari eskudunak baimendutako zentroa, edozein izen dutela ere, jaso, galdu, konfiskatu, abandonatu, erreskatatu edo titularrek beren borondatez entregatutako animalien egonaldi iraunkorrean eta mantentzean aritzen dena. Bertan jarraitzen dute titularrek jaso edo beste batek adoptatu arte baina animaliak ezingo dira saldu edo horiei probetxua atera.
18. Hilketa: animalia bati eragindako heriotza, beren osasunarekin zein osasun publikoa, segurtasuna, ingurumena edo ondare artistiko eta arkitektonikoa babestearekin zerikusia duten arrazoiengatik. Albaitariak egin behar du, ahalik eta sufrimendu txikiena eragiten duten metodoen bidez, odolik eta minik eragin gabe eta ahalik eta min txikienarekin.
19. Eutanasia: albaitariak odolik eta minik eragin gabe animalia bati eragindako heriotza, pairamen fisiko baten edo portaera-nahaste latz, jarraitu eta itzulezin baten ondorioz alferrikako sufrimendua saihesteko.
20. Animalien babes eta defentsarako elkarte: irabazi-asmorik gabeko erakundea, legez eratua eta helburu nagusitzat animaliak babestea duena.
21. Albaitari profesional ofiziala: administrazio publiko baten zerbitzura dauden albaitaritzako lizentziadunak edo graduatuak, indarrean dagoen araudiaren arabera Ordenantza honetan aipatzen diren funtzio jakin batzuk betetzeko ardura dutenak.
22. Albaitaritzako profesional baimendua edo gaitua: Albaitaritzako lizentziadunak edo graduatuak, agintaritzaren eskudunak araudi bidez ezartzen diren eginkizunak betetzeko aintzatetsiak.
23. Albaitari elkargokide profesionala: albaitaritzan lizentziaduna edo graduatua, dagokion elkargo ofizialean inskribatua, indarrean dagoen araudiaren arabera ordenantza honetan aipatzen diren funtzio jakin batzuk betetzeko ardura duena.
24. Edukitza arduratsua: legezko eta aldi baterako arduradunek beren gain hartu behar dituzten betebeharrak, baldintza eta konpromisoen multzoa, ongizatea, Ordenantza honen aplikazio-eremuan sartzen diren etxeko animalien babesa eta haien bizi-

kalitatea bermatzeko eta ziurtatzeko, haien behar etologiko eta fisiologikoen arabera.

25. Animaliak adoptatzea: animalien titulartasuna transmititzea animalien babeserako zentro batek edo animaliak babesteko erakunde batek hirugarren baten alde, agiri bidez formalizatuta.
26. Lagapen iraunkorra: pertsona partikularren artean edo partikular batengandik harrera-zentro batengana animalien titulartasuna dohainik eskualdatzea, eta titular berriak bere gain hartzea animalia edukitzearen erantzukizun eta betebeharrak guztiak.
27. Aldi baterako zaintzapean lagatzea: pertsona fisiko batek aldi baterako bere gain hartzea animalia bat zaintzeko konpromisoa, eta behin betiko adoptatu arte edo animalia baten titularrak berreskuratu arte edo harrerari borondatez uko egin arte behar dituen higie- eta osasun-baldintzak bermatzea. Zaintza agiri bidez gauzatu beharko da.
28. Animalien ongizatea: animalia baten egoera fisikoa eta mentala, bizi den eta hiltzen den baldintzei dagokienez, Animalien Osasunerako Mundu Erakundeak zehaztutako baldintzetan.

II. TITULUA

ETXEKO ANIMALIAK EDUKITZEKO ARAUBIDE JURIDIKOA

I. KAPITULUA- ARAU OROKORRAK

4. artikulua.- Etxeko animalien titularren edo arduradunen betebeharrak

1. Etxeko animalia baten titularrak edo arduradunak erantzukizun hauek izango ditu:
 - a) Haien babesa, ongizatea eta segurtasuna, baita eragiten dituzten kalteak ere, Kode Zibilaren 1905. artikuluan xedatutakoaren arabera, eta ordenantza honen ez-betetzeak eta aplikatu beharreko arau-xedapenak.
 - b) Beren titulartasunekoak diren etxeko animaliei bizi osorako zainketak bermatzea. Titularrak, edozein arrazoiengatik, ezin badio arreta eman, arduradun bat ziurtatuko du, edo etxeko animalia baten titulartasunaren transferentzia bat egingo du.
2. Etxeko animalia baten titular edo arduradunak honako betebeharrak izango ditu:

- a) Etxeko animalia horiek sentikorra izatearen baldintzaren arabera eta espeziearen, arrazaren eta adinaren arabera tratatzea, haien behar fisiko eta etologikoen arabera, eta heziketa, gainbegiratze eta kontrol egokiak ematea, haien osasunaren eta ongizatearen erantzule izanik. Hori dela eta, behar adinako zaintzak eman beharko dizkiete eta mugitzeko askatasuna bermatuko diete, lotzeko sistema iraunkorrak saihestuz.
- b) Etxeko animaliari arrisku-egoerarik ez eragitea edo mina, beldurra edo estresa eragin diezaieketen egoerarik ez eragitea, laguntzako animaliak direnean izan ezik, zeregin osagarri zehatz hori betetzen duten bitartean.
- c) Edateko ura eta elikadura nahikoa eta orekatua eman nutrizio- eta osasun-maila onak mantentzeko.
- d) Egonaldi- eta ostatu-espazio bat izatea, aireztapen, hezetasun, tenperatura, argitasun eta aterpe egoki eta beharrezkoak dituen, tamainaren eta pisuaren arabera, bizi-premiak asetzeko eta ongizatea lortzeko. Egonaldiaren eta ostatuaren gutxienezko tamainak indarrean dagoen araudian ezarritako baldintzak bete beharko ditu.
- e) Ostatuak osasungarritasun-baldintza egokietan edukitzea. Era berean, etxeko animaliak dauden lekuetatik atera behar dira gorotzak eta pixa.
- f) Behar den ariketa fisikoa ematea, baita behar fisiologiko eta etologikoei egokitutako arreta ere.
- g) Albaitaritza-tratamendu prebentiboak, aringarriak edo sendagarriak bilatzea, bai nahitaezkoak direnak, bai osasun-egoera onari eusteko beharrezkoak direnak.
- h) Etxeko animaliak kontrolik gabe ugaltzea saihesteko beharrezko neurriak hartzea.
- i) Indarreko araudiak identifikatzeko eta erregistratzeko eskatzen dituen etxeko animaliak identifikatzea eta erregistratzea.
- j) Etxeko animaliak espazio publikoetan edukitzea, beti kontrolatuta eta lotuta, beren espeziari, arrazari, tamainari eta etxeko animalia baten ezaugarri batzuei egokitutako lotzeko elementuen bidez. Ezin izango dira espazio publikoetan egon edo ibili haien zaintzaz eta portaeraz arduratzen den pertsona batek aurrez aurre gainbegiratu gabe.

Txakurren kasuan, hiriko bide eta espazio publikoetan, txakurraren ezaugarrietara egokitutako uhala izango dute, gehienez ere bi metro luze, ordenantza honetako 8. artikuluan aipatutako aisialdi-eremuetan izan ezik.

Etxeko animalia laguntzaileak paragrafo honen aplikazio-eremutik kanpo egongo dira, baldin eta ezarritako mugek eragozten badute etxeko animalia horien izaerari dagozkion funtzioak eta jarduerak egitea, eta horiek egiten diren bitartean.

- k) Behar diren neurriak hartzea, etxeko animalien jabetzak, edukitzeak edo zirkulatzeak kalterik eragin ez dezan, beldurra sor ez dezan, eragozpenak sor ez ditzan edo pertsoneri, etxeko animaliei edo gauzei arriskua, mehatxua edo kalteak eragin ez diezazkiekeen.
- l) Erantzukizun zibileko aseguru bat kontratatzea txakurrak edukitzeko eta araudi bidez zehazten diren espezieetarako.
- m) Ikuskaritza- eta kontrol-lanetan eskumena duen agintaritzak eskatutako datuak ematea edo informazioa ematea.
- n) Animalien erasoen kasuan, pertsona titularren edo arduradunek autoritatearekin kolaboratuko dutela.
- o) Txakurrei ezarritako edukitza-baldintza bereziak betetzea.
- p) Agintari edo Udal Organo eskudunak animalien ongizatea, osasun publikoa eta segurtasuna bermatzeko ematen dituen administrazio-errekerimenduak eta ebazpenak betetzea.
- q) Agintaritza eskudunaren aurrean salaketa jartzea eta AIEOri, bere albaitari gaituaren bidez, etxeko animalia bat galdu izanagatik desagertu dela jakinaraztea, gehienez ere 72 orduko epean, galera gertatu denetik zenbatzen hasita.
- r) Etxeko animalia bat lapurtu izanagatik desagertu dela salatzea agintaritza eskudunaren aurrean, egitatea gertatu eta gehienez ere 72 orduko epean. Halaber, AIEOri lapurretaren edo lapurretaren berri ematea, salaketa jarri eta gehienez 5 egun naturaleko epean.

5. artikulua.- Debekuak

Debekatuta dago:

1. Etxeko animaliak hiltzea, legeak onartzen dituen hilketa- eta eutanasia-kasuetan izan ezik.

2. Etxeko animaliei tratu txarrak ematea nahita, eta egitez edo ez-egitez alferrikako sufrimenduak, kalteak edo larritasuna eragin diezaiekeen edozein praktika egitea, baita haien heriotza ere.

Bereziki, eta hobeto ulertzeko, era orientagarri gisa, etxeko animaliei tratu txarrak ematea, besteak beste, honako jokabide hauek izango dira:

- a) Etxeko animaliei eraso egitea, heriotza edo ondorio larri iraunkorrak eraginez.
- b) Zigor-lepokoak erabiltzea, hala nola pintxoan lepokoak, itotzekoak, deskarga elektrikoak eta mina, ondorez fisikoa edota psikologikoa eragiten duen beste edozein lepoko. Hala ere, lepoko elektrikoak erabili ahal izango dira haien erabilera gaitutako trebatzaile profesionalak gainbegiratutako prestakuntzara mugatzen denean eta albaitariak baimentzen dutenean.
- c) Ebakuntza kirurgikoak eta mutilazioak egitea, etxeko animalia baten itxura aldatzeko edo albaitaritza-medikuntzari dagokionez sendagarriak ez diren helburuak lortzeko. Bereziki, buztana eta belarriak moztea, ahots-kordak ebakitzea eta azazkalak eta hortzak erauztea. Salbuespen izango dira hiriko katu koloniak kontrolatzeko eta kudeatzeko beharrezkoak diren identifikazio-markak, albaitari profesional batek etxeko animaliaren osasuna eta ongizatea bermatzeko behar terapeutikoa izanez gero egiten dituen ebakuntza kirurgikoak, eta ugaltzea eragozten dutenak.
- d) Alkohola, drogak edo botikak ematea justifikazio terapeutikorik eta albaitariaren agindurik gabe, nahitaezkoa denean, edo kalte fisiko edo psikikoak eragin diezazkiekeen edozein manipulazio artifizial egitea.
- e) Etxeko animaliei tratu laidogarria ematea edo beren izaerari ez dagozkion portaera edo jarrera antinaturalak egitea, espeziearen ezaugarri etologiko eta fisiologikoekin bat ez datozenak.
- f) Etxeko animaliak beren gaitasuna gainditzen duen edozein jarduera egitera behartzea, batez ere gaixo dauden, nekatuta dauden, umedun dauden edo sei hilabete baino gutxiago dituzten etxeko animaliak direnean.
- g) Etxeko animaliei elikagairik eta edaririk ez ematea, heriotza edo ondorio larri iraunkorrak eraginez.
- h) Animaliei eraso edo tiro egin edozein armekin, material piroteknikoa botatzea animaliei eta orokorrean animalien ongizatea eta bizitza arriskuan jar dezaketen nahita egindako jokabideak.

3. Etxeko animaliak abandonatzea.

4. Etxeko animaliak beren bizitza arriskuan jar dezaketen egoeretan mantentzea. Atal hau aplikatzen salbuetsita geratzen dira etxeko animalia laguntzaileak, xede duten funtzio zehatza betetzen duten bitartean.
5. Etxeko animalien artean indarkeriazko borrokak edo ekintzak bultzatzea, sustatzea edo antolatzea, edo horietan edozein modutan parte hartzea, baita horietan jokabide oldarkorrak sustatzea ere.
6. Etxeko animaliak tindatzea, dibertimendu edo jostailu gisa erakargarri egiteko.
7. Etxeko animaliak martxan dauden ibilgailuei lotuta eramatea.
8. Etxeko animaliak partikularren artean saltzeko haztea.
9. Etxeko edozein animalia 24 orduz jarraian bakarrik uztea, eta, txakur-espeziearen kasuan, epe hori ezin izango da ondoz ondoko 12 ordutik gorakoa izan, artzaintza-txakurrak izan ezik, lanean ari diren bitartean, eta gehienez ere 48 orduz jarraian.
10. Etxeko animaliak, biziak edo hilak, erabiltzea beste animalia batzuk elikatzeko.
11. Zauritutako animalia bat abandonatzea, ezinbesteko kasuetan izan ezik; ibilgailuaren gidariak berehala jakinarazi beharko dio agintaritza eskudunari.
12. Etxeko animaliei beharrezkoak ez diren sufrimenduak edo kalteak eragin diezazkieketen elikagaiak edo substantziak ematea.
13. Bide publikoetan edo erabilera publikoko eremu pribatuetan substantzia toxikoak edo laguntza-animaliei sufrimendua edo alferrikako kalteak eragin diezazkieketen elementuak uztea.
14. Etxeko animaliak balkoietan, terrazetan, zabaltzetan, garajeetan, pabiloietan, sotoetan, trastelekuetan edo beste edozein lokaletan erabiltzea ohiko bizitoki gisa, edo modu iraunkorrean mantentzea, animalia-ongizatearen ikuspegitik etxeko animalientzat desgokia denean.
15. Etxeko animaliak ohiko ostatu gisa aparkatuta dauden ibilgailuetan edukitzea.
16. Etxeko animaliak aparkatuta dauden ibilgailuen barruan aldi baterako mantentzea, autokarabanak izan ezik. Aparkatuta dauden ibilgailuen barruan bakarrik egon ahal izango dira denbora tarte labur batez, betiere autoa itzalpean badago, leihatilak jaitsita, aireztapen nahikoa ahalbidetzeko, eta tenperatura egokian, animalia-irakazle kalterik edo sufrimendurik eragin gabe.

17. Etxeko animaliak etengabe lotuta edo ibilgetuta edukitzea. Baita ere etxeko animaliak lotuta edukitzea, mugitzea, etzatea, elikatzea, edatea eta babestea eragozteko moduan, beharrezkoa izanez gero.
18. Etxeko animaliak adingabeei edo ezgaituei ematea edo lagatzea, guraso-ahala edo jagoletza duenaren baimenik gabe.
19. Etxeko animaliak erakusleihen komertzialetan edo bide publikotik ikus daitezkeen guneetan erakustea, erakargarri gisa.
20. Txakurrak, katuak eta hudoak ematea edo lagatzea, jaiotzen direnetik gutxienez 2 hilabete igaro baino lehen.
21. Konpainiako animaliak dohaintzan ematea, publizitate, sari, truke, zozketa edo konpentsazio gisa, konpainiako animalien kostu bidezko transakzioaz bestelako eskuraketengatik.
22. Etxeko animaliei beste etxeko animalia batzuei edo araututako jardueren eremutik kanpoko pertsonen eraso diezaieten bultzatzea.
23. Etxeko animaliak bizirik bidaltzea postaz, mezularitzaz edo antzekoez, etxeko animalien garraio profesionalean diharduten erakundeek egindako garraioa izan ezik, joan-etorrian animalia horiek zainduko dituztela bermatzeko.

6. artikulua.- Etxeko animaliak ibilgailu partikularretan garraiatzea.

Etxeko animaliak ibilgailu partikularretan garraiatzeko, arlo horretan indarrean dagoen araudia betetzeari kalterik egin gabe, honako baldintza hauek hartu behar dira kontuan:

1. Ibilgailuaren atzealdean joan behar dute, eta bide-segurtasunari buruzko araudian ezartzen diren lotzeko edota segurtasuneko bitartekoak erabili behar dituzte. Horrela, ez da gidari-lana eragotziko, ez da trafikoaren segurtasuna arriskuan jarriko edo, etologiaren edo fisiologiaren ikuspegitik, etxeko animalientzat baldintza desagokiak ekarri.
2. Espeziearen berezitasunen arabera, etxeko animalia lesio edo kalte-arriskurik gabe altxatu eta etzan ahal izateko adina leku izatea, higie, osasun eta mantenuko baldintza egokiekin.
3. Klimatizazio- eta aireztapen-sistema bat izatea, etxeko animaliak beren erosotasun-mailaren barruan mantentzeko.
4. Aire zabalean eta eguraldi txarretik babestuta egotea.

II. KAPITULUA. PERTSONEN ETA ETXEKO ANIMALIEN ARTEKO BIZIKIDETZA ARDURATSUA

7. artikulua.- Etxeko animaliak bide eta espazio publikoetan sartzea, gidatzea eta egotea.

1. Oro har, etxeko animaliak (hiri-) espazio publikoetan edo gune naturaletan sartu eta bertan egon ahal izango dira, esanbidezko debekurik ezean, eta erantzuleek uhala edo lotzeko beste sistema batzuk izango dituzte gidatzeko, betiere oinezkoentzat edo etxeko beste animalia batzuentzat arriskutsuak ez badira. Txakurrekin batera doazen txakurren uhalak gehienez bi metroko luzera izango du.

Etxeko animalia gidatzen duenak behar adinako gaitasuna izan beharko du etxeko animaliaaren kontrola une oro mantentzeko, pertsonen eta etxeko beste animalia batzuei kalterik eta eragozpenik eragin gabe.

Horretarako betebeharra duten etxeko animaliek muturrekoa eraman behar dute, edo arriskutsua izan daitekeen animalia izan behar dute, edo edukitzeko baldintza bereziak bete behar dituzte. Txakurren muturrekoek beren tamaina eta arrazarako egokiak izan behar dute, hozkadak eragozteko eta gorputzaren hozte naturalerako arnasestuka ondo egoteko.

2. Honako hauek guztiz debekatuta daude:

- a) Haur-jolasguneetarako, parke bio-osasungarrietarako eta kirol anitzeko pistetarako bide eta espazio publikoetan etxeko animaliekin sartzea eta egotea.
- b) Etxeko animaliek bide publikoan dauden edateko uraren iturrietako hodianetik zuzenean edatea, etxeko animalientzat berariaz erabiltzen diren iturrietatik edo parke publikoetan edo eremu egokitueta erabilera mistoa dutenetatik izan ezik.
- c) Etxeko animaliak bide publikoan dauden iturri apaingarrietan, urmaeletan eta antzekoetan bainatzea, baimenduta eta seinaleztatuta dagoenean izan ezik.
- d) Etxeko animaliak hondartzetara edota alboko eremuetara sartzea, udal agintaritza eskudunak baimentzen duenean izan ezik.

3. Gomendagarria da etxeko animaliek modu iraunkorrean eramatea bide eta espazio publikoetan identifikazio-plaka bat edo lepokoari egokitutako beste edozein bitarteko, animaliaaren izena eta jabearen edo edukitzailearen harremanetarako telefonoa jasotzen dituen.

8. artikulua.- Txakurren aisialdirako gune espezifikokoak espazio publikoetan.

1. Udalak zehaztu eta seinaleztatu ahal izango ditu udalerriko eremuak, espazioak, lorategiak, parke publikoak, eta, hala badagokio, hondartzak eta horiei erantsitako eremuak, non txakurrak aske egon daitezkeen; baita ordutegiak ere, halakorik balego. Arriskutsuak izan daitezkeen txakurrak ezin izango dira inola ere aske eta muturrekorik gabe egon.
2. Txakurren aisialdirako guneak espazio publiko egokiak dira, eta txakurrak aske egon daitezke, osasun fisiko eta psikologiko ona izateko behar den ariketa fisikoa egin ahal izan dezaten.
3. Txakurren titularrek edo arduradunek uneoro kontrolatu beharko dituzte txakurrak, eragozpenak edo kalteak saihesteko, bai pertsonen, bai etxeko animalien, bai ondasunen edo instalazio publikoen.

9. artikulua.- Gorozkiak eta mikzioak bide eta espazio publikoetan

1. Etxeko animalia bat bide publikotik gidatzen duen arduradunak beharrezko neurriak hartu beharko ditu etxeko animalien gorozkiek eta pixek bide publikoa zikindu ez dezaten.
2. Etxeko animalien gorozkien kasuan, etxeko animalien gidariek berehala jaso behar dituzte animaliek espaloietan, pasealekuetan, hondartzetan, lorategietan eta, oro har, erabilera publikoko bide eta espazio publiko eta pribatuetan uzten dituzten gorozkiak. Gainera, poltsa iragazgaitz eta itxien barruan, udal zerbitzuek adierazitako paperontzietan edo euste-elementuetan utzi beharko dituzte. Beharrezkoa izanez gero, berehala garbitu beharko dute urez edota produktu biodegradagarriez eragindako bide publikoaren zatia.
3. Pixen kasuan, etxeko animalien gidariek ura edota produktu biodegradagarriak erabili beharko dituzte fatxadetan, zolatutako azaleretan eta hiri-altzarietan berehala desagerrarazteko.

10. artikulua.- Establezimendu eta lokal publikoetara eta garraio publikoetara sartzea.

1. Oro har, etxeko animaliak establezimenduetara sartu ahal izango dira, lotuta eta kontrolatuta, hotelak ostalaritza zerbitzuak, garraio publikoak eta igogailu publikoak barne, araudi espezifikoan xedatutakoari kalterik egin gabe. Esparru edo establezimendu batean etxeko animaliak sartzea onartzen ez bada, debeku hori berariaz adierazi beharko da lokalaren kanpoaldetik ikusteko moduko bereizgarri baten bidez.

2. Nolanahi ere, berariaz debekatuta daude, oro har, honako jokabide hauek:
- a) Etxeko animaliak elikagaiak prestatzen, manipulatzeko edo biltegiatzen diren txikizkako saltokietako eremuetara sartzea.
 - b) Etxeko animaliak elikagaiak prestatu, manipulatu, biltegiatu edo garraiatzen diren ibilgailuetara sartzea.
 - c) Etxeko animaliak elikagaiak saltzen diren lekuetara sartzea, hala nola supermerkatuetara, merkatuetara, elikagai-saltokietara, etab.
 - d) Etxeko animaliak ikuskizun publikoak egiten diren lokaletan sartzea eta egotea.
 - e) Etxeko animaliak igerileku publikoetan sartzea eta egotea.
 - f) Etxeko animaliak osasun-lokaletan sartzea eta egotea.
 - g) Eta antzeko beste batzuk, baldin eta sektoreko araudiak debekatzen badu.
3. Udaleko eraikinetan eta bulegoetan etxeko animaliak sartzeko araubidea udal organo eskudunak zehaztuko du.
4. Etxeko animaliek, garraio eta establezimendu publikoetan sartzen direnean, higiene- eta osasun-baldintza egokiak bete beharko dituzte, eta establezimenduak berak edo garraio-bideak zehaztutako segurtasun-neurriak bete beharko dituzte, baita sektoreko legeria espezifiko ere.
5. Igogailu publikoetan etxeko animaliak igotzea edo jaistea baimenduta dagoenean, horiek erabiltzeko lehentasuna izango dute etxeko animaliekin ez doazen pertsonen.
6. Artikulu honetan xedatutakoak ez du eragotziko Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko Txakurrei buruzko ekainaren 29ko 10/2007 Legean edo horiek ordeztzen dituen arauan aurreikusitakoa. Etxeko animaliek bide, garraio eta establezimendu publikoetan zirkulatzeko eta sartzeko mugak, ordenantza honetan jasotakoak, ez zaizkie aplikatuko desgaitasuna duten pertsonentzako laguntza-txakurrei, horri buruzko araudiaren arabera izaera hori aitortuta badute. Era berean, muga horiek ez zaizkie aplikatuko genero-indarkeriako kasuetan lagundutako terapia gisa erabiltzen diren txakurrei.
7. Pertsonen eta etxeko animalien segurtasun-arrazoiengatik, behar bezala justifikatuta, udal organo eskudunak mugatu ahal izango du horiek masa-ikuskizun, azoka eta lehiaketa publikoetara sartzea, edo jende asko joatea, aire zabalean egiten diren kirol ekitaldiak barne.

11. artikulua.- Pertsonen eta etxeko animalien arteko bizikidetza arduratsua espazio pribatuetan.

Pertsonen eta etxeko animalien arteko bizikidetza espazio pribatuetan, hala nola auzo-komunitateetan, txokoetan, etab., beren estatutuaren ezarritakoaren arabera arautuko da, eta, halakorik ezean, zuzenbide pribatuko arauen arabera.

III. TITULUA

ETXEKO ANIMALIAK IDENTIFIKATZEA, AIEOri JAKINARAZTEA ETA OSASUN KONTROLA EGITEA

I. KAPITULUA. IDENTIFIKAZIOA

12. artikulua.- Identifikazioa eta erregistroa.

1.- Banakako identifikazioa nahitaezkoa izango da, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Etxeko Animaliak Identifikatzeko Erregistro Orokorrean (AIEO) erregistratuko dira etxeko eremuko txakurrak, hudoak, katuak eta araudi bidez eskatzen diren beste espezie guztiak, haien trazabilitatea bermatzeko.

Etxeko animaliak babesteko 9/2022 Legea onartzean jaiotako hudoen eta katuen kasuan, identifikazioa araudi bidez ezarritako epean egin beharko da.

2.- Etxeko animalia horien titularrek, titulua edozein izanda ere, behar bezala identifikatuta eta erregistratuta eduki beharko dituzte, jaiotzen direnetik gehienez ere bi hilabeteko epean, eta, betiere, jaioterria utzi aurretik eta titulartasuna eskualdatu aurretik.

3.- Etxeko animalia albaitari ofizial edo gaitu batek identifikatu eta erregistratuko du.

4.- Etxeko animalia identifikatu eta erregistratzeko unean, titularrak agiri bidez egiaztatu beharko du bere nortasuna eta etxeko animalia horren jabetza gaitutako albaitaritza-zerbitzu ofizialaren edo pribatuaren aurrean, eta horrek identifikazio-agiri ofiziala emango du, indarrean dagoen araudiaren arabera behar bezala eguneratua.

5.- Etxeko animalia identifikatzeko metodoa haren espezieari dagokion araudi sektorialaren bidez arautuko da. Txakurren kasuan, Euskal Autonomia Erkidegoan txakurrak edukitzeari buruzko ekainaren 1eko 101/2004 Dekretuan ezarritakoaren arabera egingo da.

6.- Etxeko eremuko hudoak eta katuak identifikatzeko eta erregistratzeko metodoa arautzen ez den bitartean, txakurrak identifikatzeko eta erregistratzeko arauak aplikatu ahal izango zaizkie.

7.- Euskal Autonomia Erkidegoan modu iraunkorrean edo hiru hilabetetik gorako aldian dauden etxeko animaliak, betiere titulartasuna eskualdatu aurretik, Euskal Autonomia Erkidegoko Animaliak Identifikatzeko Erregistro Orokorrean erregistratu beharko dira.

8.- Etxeko animalien trazabilitatea errazteko, animalia horiek babestearren, eta dagokion erregistroan inskribatu beharra alde batera utzi gabe, beste autonomia-

erkidego batzuetatik, Europar Batasuneko (EB) estatu kideetatik edo Euskal Autonomia Erkidegoan biziko diren beste herrialde batzuetatik datozen etxeko animaliek jatorrizko identifikazio-agiri ofiziala mantenduko dute.

10.- Etxeko animalia laguntzaileak AIEOn bertan inskribatuko dira, konpainiako gainerako animaliengandik bereizitako atal batean, aldez aurretik zein jardueratara bideratuko diren egiaztatuta.

13. artikulua.- Euskal Autonomia Erkidegoko Etxeko Animaliak Identifikatzeko Erregistro Orokorrean (AIEO) egindako datu-aldaketen jakinarazpena albaitari ofizial edo elkargokide baten bidez.

Banakako identifikazioa behar duen etxeko animalia jabeak AIEOri jakinarazi beharko dio, albaitaritzaz-zerbitzu ofizialen edo gaituen bidez, erregistro horretan jasotako datuen edozein aldaketa. Zehazki, honako hauek jakinarazi beharko ditu:

- a) Titularraren edo etxeko animalia datuak aldatzea, batez ere, telefono-zenbakia eta titularraren helbidea. Datuak aldatzen direnetik gehienez ere 10 egun naturaleko epean jakinarazi beharko dira.
- b) Titulartasun-aldaketak. Jabe berriak aldaketa horien berri eman beharko du, erosi eta gehienez 10 egun naturaleko epean.
- c) Etxeko animalia baxa, heriotzagatik. Jakinarazpena heriotza gertatu eta gehienez 10 egun balioduneko epean egin beharko da.

Etxeko animalia titularrak heriotzaren arrazoia adieraziko du erantzukizunpeko adierazpen baten bidez, salbu eta heriotza indarreko araudian jasotako albaitaritzako esku-hartze baten ondorioz gertatu bada; kasu horretan, albaitaria dagokion txostena erantsiko da. Halaber, gorpuaren kudeaketaren ziurtagiria erantsiko da.

- d) Euskal Autonomia Erkidegotik kanpora badoa, behin betiko lekualdatzeagatik baxa egin behar da, gehienez ere 10 egun naturaleko epean jakinarazi beharko dena, lekualdaketa egiten denetik zenbatzen hasita.
- e) Galtzearen ondoriozko desagerpena. Jakinarazpena gehienez ere 72 orduko epean egin beharko da, galtzen denetik zenbatzen hasita.
- f) Lapurreta edo lapurretaren ondoriozko desagerpena. Salaketa jarri eta gehienez ere 5 egun naturaleko epean egin beharko da jakinarazpena, eta salaketaren kopia bat aurkeztu beharko da.

II. KAPITULUA. ETXEKO ANIMALIEN OSASUN KONTROLA

14. artikulua.- Amorreriaren aurkako txertaketa

1. Udalerrian bizi diren txakur guztiek amorruren aurkako txertoa jarri behar dute nahitaez, berariazko araudian ezartzen den bezala, 12 astetik aurrera eta 24 aste bete baino lehen. Ondoren, beharrezko maiztasunarekin birtxertaketak egingo dira, emandako azken dosiaren txertoaren zehaztapen teknikoetan agintzen denaren arabera.
2. Etxeko beste animalia-espezie batzuen txertaketa borondatezkoa izango da, EBko beste estatu kide batzuetara lekualdatuko diren katuen eta hudoen kasuan izan ezik.
3. Amorreriaren aurkako txertaketa egiaztatzeko, albaitaritzako profesionalen ziurtagiria aurkeztu beharko da etxeko animalientzako kartillan/pasaportean, bai eta AIEOn inskribatuta dagoela ere.

15. artikulua.- Txakur erasotzaileen kontrola

1. Txakur batek eragindako erasoak salatzen den edo horren berri ematen zaion udal zerbitzuak edozein datu eskatuko dio salatzaileari edo gertaeren berri ematen duenari, txakurraren arduraduna, txakurra bera eta erasoaren inguruabarrak identifikatzeko, eta berehala jakinaraziko dio txakurra erroldatuta dagoen udalari, edo, bestela, jabea bizi den udalari, eta dokumentazio guztia helaraziko dio.
2. Txakurra erroldatuta duen udalak, hala badagokio, animalia-aren fitxan erregistratuko du erasoak, AIEOn, etxeko animalia-aren datuen aldaketa gisa.
3. Txakurrak titular ezagunik ez badu, gertakariak izan diren udalerriko udala arduratuko da txakurra biltzeaz eta behaketan jartzeaz.
4. Aurreko paragrafoetan araututakoa kontuan hartuta, XXX (e) ko Udalari erasoak gertatu den inguruabarren arabera jardutea dagokionean, prozedura hauetako bati jarraituko zaio:
 - 4.1. Erasoak pertsona bati egiten bazaio eta horzkada-lesioak eragiten baditu, honako betebeharrak izango ditu:
 - a) Txakurraren titularraren eta albaitari elkargokideen betebeharrak:
 - a.1) Lesioak eragin dituen txakurraren jabeak, horzkada egin eta 24 orduko epean, albaitari elkargokideek behatu beharko dute, 14 egun naturalez (edo beste

denboraldi batez, une bakoitzeko inguruabar epizootiologikoek hala gomendatzen badute, eta txosten tekniko arrazoitua egin ondoren).

a.2) Gainera, gertakariak izan direnetik 72 orduko epean, agintari eskudunari jakinarazi beharko dio animalia erasotzailea behatzen ari dela.

a.3) Albaitari elkargokideek behaketa egin beharko dute zoonosi-arriskuak baztertzeko edo detektatzeko eta etxeko animalia izaeraren balizko arriskua ebaluatzeko. Behaketa-aldia amaitzean, behaketaren emaitzaren ziurtagiria egin beharko dute, Euskal Autonomia Erkidegoan txakurrak edukitzeari buruzko ekainaren 1eko 101/2004 Dekretuaren 0 eranskinaren arabera.

a.4) Behaketa-aldia amaitu ondoren, jabeak aurreko atalean aipatutako ziurtagiria bidali beharko dio animaliak kontrolatzeko udal zentroari, ziurtagiria eman eta gehienez ere 48 orduko epean.

b) Agintari eskudunen betebeharrak espedienteaz izapidetzean

b.1) Egitateak gertatu direnetik 72 ordu igaro badira, txakurraren titularrak ez badio agintari eskudunari jakinarazi animalia behatzen hasi dela, errekerimendua egingo zaio, errekerimendua jakinarazten zaionetik gehienez ere 48 orduko epean, berak aukeratutako albaitari elkargokideek behaketa egin diezaiotela. Albaitariaren txostena, behaketaren emaitzarekin, espedienteaz izapidetzen ari den agintaritzaz eskudunari bidali beharko dio, gehienez ere 48 orduko epean, behaketa egin zaionetik zenbatzen hasita. Kasu horretan, txosten hori adierazitako epean bidali beharko du.

(AUKERAKOA Udaltzaingoa duten udalerrietarako) b.2) Aurreko errekerimendua gauzatzat joko da, baldin eta Udaltzaingoa egindako eginbideetatik egiaztatzen bada animalia jabeaz jakinarazi zaiola hozkada egin eta 24 orduko epean, albaitari elkargokideak hamalau egun pasatu baino lehen behaketa egin behar diola.

b.3) Eusko Jaurlaritzan osasun-arloko eskumena duen saileko Zaintza Epidemiologikoko Unitateari eta foru-aldundietako Animalien Osasun Zerbitzuei jakinaraziko zaie hozkadari buruzko egitateak deskribatzen dituen txostena, eta, behaketa egin ondoren, behaketa egin duten albaitari elkargokideen ziurtagiriaren kopia bidaliko zaie aipatutako unitate eta zerbitzuei.

4.3 Erasoa pertsona bati egiten bazaio eta haginkadak eragindako lesiorik ez badakar, txakurraren jabeak txakurra behatu beharko du berak aukeratutako albaitari elkargokidearen aldetik, animalia izaerak izan dezakeen arriskua ebaluatzeko, hark beharrezkotzat jotzen duen denboran, eta dagokion ziurtagiria egingo dio agintari eskudunari.

- 4.4 Erasoa beste animalia batzuei egiten bazaie, agintaritzak espedientea izapidetzeko eskumena izango du, erasoaren inguruabarrak, eragindako kalteak, aurretik ere gertatu izana edo beste faktore batzuk kontuan hartuta, eta baloratuko du animalia erasotzaileari albaitari elkargokideek behatu behar dioten ala ez; kasu horretan, txakurraren titularrari jakinaraziko dio.

16. artikulua.- Txakurrak edukitzeko baldintza bereziak izatea

1. Txakur jakin baten zirkunstantzia etologikoek hala eskatzen dutenean, eta XXX (e) ko Udalak jarduteko eskumena duenean, txakurra XXXn erroldatuta dagoelako edo jabea XXXn bizi delako, udal organoak/udal zentroak/agintari eskudunak baldintza bereziak jarri ahal izango dizkio animalari bera edukitzeko. Ebazpena AIEOri jakinarazi beharko zaio, eta baldintza berezi hauek ezarriko ditu: muturrekoa erabiltzea, 2 metro baino gutxiagoko uhala, arnesak erabiltzeko debekua, ezaugarri jakin batzuk dituzten espazio pribatuetan mantentzea edo egoki iritzitako beste edozein. Horiek txakurren pasaporte-kartilla ofizialean idatzi beharko dira.
2. Aipatutako baldintzak ezarri gero, txakurraren jabeak erantzukizun zibileko aseguru bat kontratatu beharko du hirugarrenei eragindako kalteengatik, gutxienez 120.000 euroko estaldurarekin. Aseguratutako zenbateko horretan ez da inolako frankiziarik sartuko.
3. Baldintza bereziak bete behar dituen txakurraren titularrak ezarritako baldintza bereziak kentzeko eskatu ahal izango du, urtebeteko epean, lehenengo paragrafoan aipatutako ebazpena jakinarazten denetik zenbatzen hasita. Eskaerarekin batera, txakurren etologian aditua den trebatzaile baimendu baten ziurtagiria aurkeztu beharko da eta bertan adieraziko da animalia trebatze-zentro batera joan dela eraso eragin zuten portaera-arazoak konpontzera, eta bestetik albaitari elkargokideen txosten arrazoitu bat, animaliaaren arriskugarritasuna baloratzen duena.
4. Baldintza bereziak bete behar dituen txakur baten titularrak baldintza horien berri eman behar dio titular berriari transferentzia egin aurretik.

17. artikulua.- Etxeko animalien esterilizazioa

1. Edozein titulu izanda ere lagatzen edo transmititzen diren txakurrak eta katuak beti esterilizatuko dira entregatu aurretik. Esterilizazioa ezin bada egin etxeko animaliaaren adinagatik, egoera fisikoagatik edo osasun-egoeragatik, pertsona titular edo arduradun berriak konpromiso bat sinatu beharko du esterilizazioa egiteko sei hilabeteko epea igaro baino lehen, esterilizazioa egitea ezinezkoa dela justifikatzen duen albaitari kolegiatuaren txostena izan ezik.

2. Jabetza legatu edo herentziaren bidez eskuratzen denean, jaraunsleak edo legatu-hartzaileak esterilizatzeko betebeharra izango du, eskuratzeko datatik hilabeteko epean, salbu eta albaitari elkargokideak esterilizazioa ezinezkoa dela justifikatzen duen txostena egiten badu.
3. Arriskutsuak izan daitezkeen txakurrak esterilizatu egin beharko dira hazkuntza-zentrotik irten aurretik, beste hazkuntza-zentro batera ez baldin badoa. Esterilizazioa ezin bada egin adinagatik edo animalia-egoera fisiko edo sanitarioagatik, titular edo arduradun berriak konpromiso bat sinatu beharko du, ahalik eta lasterren egiteko. Esterilizazio hori, nolana ere, 12 hilabete bete baino lehen egingo da.
4. Eskualdaketa egin aurretik, ez zaie nahitaez esterilizatu beharko desagertzeko arriskuan dauden etxeko animalien arraza autoktonoei, ez eta etxeko animalia laguntzaileei ere, haien ezaugarri genetikoak kontserbatu behar direnean.
5. Esterilizazioa albaitari elkargokideek bakarrik egingo dute, minik gabe eta anestesiaepean.

III. KAPITULUA. OSASUN PUBLIKOA

18. artikulua.- Etxeko animalien hilotzak jasotzea eta desagerraraztea

1. Etxeko animalien jabeak izango dira hilotzak kudeatzeaz arduratuko direnak. Kudeaketa hori giza kontsumorako ez diren animalia-jatorriko azpiproduktuak suntsitu eta kontrolatzeari buruz indarrean dagoen araudiaren eta aplikatu beharreko gainerako araudiaren arabera egingo da.
2. Partikularrek ezin izango dute euren konturako gorpurik deuseztatu, eta inola ere ezin izango dituzte bide publikoan edo zaborrontzietan utzi. Animalien hilotzak desagerrarazten espezializatutako enpresa baten bidez desagerrarazi ahal izango dira, edo baimendutako maskotentzako hilerri batean lurperatu ahal izango dira.
3. XXX (e) ko Udaleri dagokio bide publikoan hildako animaliak kentzea. Etxeko animaliak badira eta animalia horiek nahitaez identifikatu behar badira, mikrotxipa irakurri eta animalia-heriotzaren berri emango zaio jabeari, eta jabeak bere gain hartuko du hilotzaren kudeaketaren kostua. Banakako identifikazioa behar duen etxeko animaliak identifikaziorik ez badu, argazki bat egingo da identifikatzeko, eta datuak biltzen saiatuko da titularra aurkitzeko.

19. artikulua.- Elikagaiak bidean uztea, animaliei jaten emateko

Osasungarritasun publikoa babesteko eta izurrien ugalketa saihesteko, debekatuta dago animaliei jaten emateko elikagaiak bide publikoan uztea, Ordenantza honen Udalak aitortutako katu-kolonietako katuei izan ezik, 24.2 artikuluan xedatutakoaren arabera.

IV. TITULUA

ETXEKO ANIMALIAK BIDE PUBLIKOAN JASOTZEA, ATXIKITZEKO EPEAK ETA BERTAN BEHERA UTZI IZANAREN ADIERAZPENA

20. Artikulua.- Etxeko animaliak bide publikoan jasotzea.

1. XXX udalari dagokio galdutako edo abandonatutako etxeko animaliak bide publikotik jasotzea.
2. Bide publikoan galdutako edo abandonatutako etxeko animalia bat badago, agintari eskudunari jakinaraziko zaio, eta hark, arduraduna edo titularra inguruan ez dagoela egiaztatu ondoren, eta, nolanahi ere, animalia identifikatu ondoren eta hura aurkitzeko saiakerak egin ondoren, bide publikotik jasotzeko dagokion abisua emango dio udal zerbitzuari edo horretarako kontratatutako enpresari.
3. Etxeko animaliak harrapatu eta garraiatuko dituzte etxeko animaliak kontrolatzeko eta manciatzeko prestakuntza eta esperientzia duten langileek, eta alferrikako sufrimendurik, minik edo larritasunik eragiten ez duten metodoak erabiliko dira. Ibilgailuak leku nahikoa izango du eta higiene- eta osasun-baldintza egokiak izango ditu.
4. Animalia- edo pertsonen segurtasunak berak hala gomendatzen badu, harrapaketa- metodoak erabili ahal izango dira, konortea galduta eta urrutitik immobilizatuta, lasaigarriak eta anestesikoak dituzten jaurtigaien bidez edo sare, tranpa edo animalia bizirik eta ahalik eta minik txikienarekin harrapatzeko aukera ematen duen beste sistemaren batekin. Albaitariak gainbegiratuko du jarduera hori.

21. Artikulua.- Bide publikotik jasotako etxeko animalien titularrak edota arduradunak aurkitzea, atxikitze-epeak eta abandonu-adierazpena.

1. Bide publikoan jasotako etxeko animaliak udal zerbitzuaren edo erakunde pribatuaren, animalien babes eta defentsarako elkartearen edo horretarako itundutako udal erakundearen instalazioetan egongo dira, eta titularra edota arduraduna aurkitzeari buruzko lanak egingo ditu, atxikitzeko legezkotik epean arabera. Identifikatu gabeko

etxeko animalien kasuan, espezieari dagokion identifikazio-bitartekoa ezarriko zaie, eta erregistro-liburuan inskribatuko da.

2. Identifikaziorik gabeko animalia bat atxikita egoteko epea 15 egun naturalekoa izango da, dagokion Erregistro Liburuan jasotzen den egunetik zenbatzen hasita. Epe hori igaro ondoren animalia ez bada erreklamatzeko edo jasotzen, animalia abandonatutzat joko da, eta adoptatu ahal izango da; edo, bestela, XXX Udalak adoptatu ahal izango du, eta hura izango da animaliaren titularra. Epe horren barruan, pertsona batek animaliaren titularra dela agiri bidez adierazten eta egiaztatzen badu, animalia identifikatu eta bere izenean erregistratu ondoren emango zaio.
3. Etxeko animalia identifikatua eta erregistratua bada, hura jaso eta hurrengo hiru egun baliodunetan, animalia jasotzeko betebeharraren jakinarazpen fede-emailea bidaliko zaio titular gisa agertzen den pertsonari, 7 egun naturaleko epean, jakinarazpenaren datatik zenbatzen hasita. Jakinarazpen hori aldi berean egingo da etxean eta BOEn. Epe horretan agertuz gero, animalia entregatu egingo zaio, bere nortasuna agiriaren bidez egiaztatu ondoren. Epe horretan titularrak berreskuratu ez badu, animalia abandonatutzat joko da eta aurreko atalean aurreikusitako prozesua jarraituko da.

V. TITULUA

KATU KOLONIAK

22. artikulua.- Katu komunitarioen populazioa kontrolatzea

1. XXX Udalak, animalien ongizatearen arloan legeriak ematen dizkion eginkizunak betez, udalerriko katu komunitarioen populazioa kontrolatzen du, animalien ongizate-baldintzak hobetzeko eta bizi diren espazioen osasungarritasun-baldintzak hobetzeko metodo eta eskuartzeen bidez populazioa kontrolatzeko asmoarekin.
2. Katu komunitarioen populazioaren kontrola, Harrapaketa, Esterilizazioa, Markaketa eta Itzulera metodoaren bidez egingo da (aurrerantzean, HEI). Metodo hori XXX Udalak aitortutako katu komunitarioen koloniei aplikatuko zaie, baita katu komunitarioen beste talde batzuei ere, interes publikoko/osasuneko edo osasun publikoko arrazoiak direla-eta hala komeni denean.
3. Debekatuta dago herritarrek bide publikoan dauden katu komunitarioak elikatzea, hurrengo artikuluan ezarritako kasuetan izan ezik.

23.artikulua.- Udalak aitortutako katu-koloniak

1. Ordenantza honen ondorioetarako, Udalak aitortutako katu koloniatzat hartuko dira askatasun egoeran bizi diren eta udalerrian kokatuta dauden katu komunitarioen taldeak, betiere udalaren jabari publikoan kokatuta badaude. Ezin izango dira inola ere ikastetxe, ospitale eta beste kokapen batzuen inguruetan jarri, bateraezinak badira, animalien ongizateagatik, osasun publikoagatik, biodibertsitatearen kontserbaziorako arrisku larriagatik, herritarren segurtasunagatik edo auzokideak aurka daudelako.

Salbuespen gisa, lursail partikularrean edo beste administrazio publiko batzuen jabetzako lurretan daudenak onartuko dira, baldin eta jabetzak egiaztepen dokumentalaren bidezko baimena ematen badu, edo jabetza ezezaguna izanik ere, kolonia baketsua bada eta ez badu auzokideen arteko gatazkarik sortzen, eta, betiere, aurreko atalean deskribatutako kokapen-mugak kontuan hartuta.

2. Udalak aitortutako katu-koloniak soilik eduki ahal izango dituzte pertsona elikatzaileak. Pertsona horiek Udalaren protokoloak bete beharko dituzte, honako alderdi hauei dagokienez: janariaren ezaugarriak eta kantitatea, espazioaren osasungarritasun-baldintzak, koloniako kideen esterilizazioa, beste batzuen artean. Protokolo horiek betetzen badira, dagokion koloniar lotutako elikatzailea(k) egiaztatzeko agiria emango d(ir)a.

Elikatzailea egiaztatzen duen dokumentua urte naturalarekin batera berrikusiko da, baina automatikoki baliogabetu ahal izango da hura emateko arrazoi izan ziren protokoloak/jarraibideak betetzen ez direla egiaztatzen denean.

Egiaztagiria ez berritzeak edo automatikoki baliogabetzeak elikatzaile izaera galtzea dakar, eta Udalar ahalmena ematen dio behar den guztietan jarduteko, jabari publikoa inbaditzen duten elementu osagarriak kentzea barne.

24. artikulua.- Katu komunitarioen errolda

Katu komunitarioen populazioa kontrolatzeko, Katu Komunitarioen Udal Errolda sortzen da. Bertan XXX Udalak aitortutako katu-koloniak inskribatuko dira, Ordenantza honetan ezarritako baldintzak betetzeagatik, baita udaleriko gainerako katu-taldeak ere, horien berri izanez gero.

Katu komunitarioen Udal Errolda XXX Udalak aitortutako katu komunitarioen koloniei buruzko datuak eta informazioa biltzeko tresna bat da, baita beste katu talde batzuei buruzkoa ere, eta datu hauek jasoko ditu: kokalekuak, kolonia edo taldearen arduradun(ar)en identifikazioa, laguntzaileak eta elikatzaileak, koloniako edo taldeko kide kopurua eta kide esterilizatuen kopurua, baita kudeaketarako egokitutako jotzen den gainerako informazioa ere.

XXX Udaleko Ktu Komunitarioen Udal Errolda eguneratuta egon beharko da, informazio-tresna bat delako, eta dagozkion aldaketak egin beharko dira, bai koloniaren arduradunak jakinarazita, bai udalak egiaztatuta.

25. artikulua.- Animaliak Babesten dituzten Elkarteekiko lankidetza sustatzea

XXX Udalak lankidetza sustatu ahal izango du Animaliak Babesteko Elkarteekin, udalaren interesari laguntzeko katu komunitarioen populazioa kontrolatzen, EHZ metodoaren bidez, bai eta katu komunitario soziagarrien edo sozializazio-fasean dauden adopzioa edo harrera sustatzeko ere.

VI. TITULUA

ETXEKO ANIMALIEN BABES ETA DEFENTSARAKO ELKARTEAK ETA ERAKUNDEAK

26. artikulua.- Elkarteak

1. Animaliak babesteko eta defendatzeko elkarte edo erakundetzat hartuko dira, irabazi asmorik gabe, legez eratuta daudenak eta XXX (e) ko udal-erregistroan eta gai jakin bati lotutako legez ezarritako erregistroetan inskribatuta daudenak, betiere helburu nagusia animaliak defendatzea eta babestea bada.
2. XXX udalak animaliak babesteko eta defendatzeko elkarte edo erakundeekin hitzartu ahal izango du animaliak babesteko eta defendatzeko jarduerak egitea edo arduraz edukitzeaz kontzientziaztea.

VII. TITULUA

ZAINTZA ETA IKUSKARITZA EGINKIZUNAK

27. artikulua.- Ikuskaritza-jarduera

1. Ordenantza hau ikuskatzeko eta kontrolatzeko eginkizunak betetzen dituzten langileak, eginkizun horiek betetzen dituztenean eta beren nortasuna egiaztatzen dutenean, agintaritzaren agente izango dira, legeria orokorrean eta administrazio-prozeduran aurreikusitako moduan eta ondorioekin.
2. Langile horiek behar adina kontrol eta jarduera egin ahal izango dituzte ordenantza honetan eta aplikatu beharreko gainerako araudian eskatzen diren baldintzak behar bezala betetzen direla egiaztatzeko.
3. Ikuskatzaileek probak egin ahal izango dituzte, baita beren eginkizunak betetzeko beharrezkoak diren jarduketa eta errekerimendu guztiak egin ere. Pertsona fisiko bat

etxean sartu behar bada, haren berariazko baimena edo baimen judiziala izan beharko du.

4. **1. AUKERA, UDALERRI TXIKIAGOETARAKO.-** Ikuskaritzaren arduradunak, luzatu ezin den larrialdi-kasuetan eta modu arrazoitu eta proportzionalean, beharrezkotzat jotzen dituen behin-behineko neurri guztiak hartu ahal izango ditu, interesdunei entzun gabe, animalia-aren bizitzarako edota pertsonen segurtasunerako berehalako arrisku larria dagoenean. Horretarako, dagokion ikuskaritza-akta egingo da, eta, bertan, arrazoia, helburua eta hartutako behin-behineko neurria justifikatuko dira, baita jarduketaren larrialdi luzaezina ere.

2. AUKERA, UDALERRI TXIKIAGOETARAKO 28. artikulua.- Ikuskatzaileek behin-behineko neurriak salbuespenez hartzea

1. *Ikuskaritzaren arduradunak, edo, hala badagokio, udaltzaingoak, larrialdi luzaezineko kasuetan eta modu arrazoitu eta proportzionalean, beharrezkotzat jotzen dituen behin-behineko neurri guztiak hartu ahal izango ditu, interesdunei entzun gabe, animalia-aren bizitzarako edota pertsonen segurtasunerako berehalako arrisku larria dagoenean. Horretarako, dagokion ikuskaritza-akta egingo da, eta, bertan, arrazoia, helburua eta hartutako behin-behineko neurria justifikatuko dira, baita jarduketaren larrialdi luzaezina ere.*
2. *Behin-behineko neurriak, besteak beste, honako hauek izan daitezke:*
 - a) *Aurreko paragrafoan deskribatutako egoeran dauden etxeko animaliak behin-behinean kentzea.*
 - b) *Etxeko animaliak aldi baterako atxikitzea, harik eta behin-behineko neurri hori eragin duten inguruabarrak/gertakariak ezabatu edo konpondu arte.*
 - c) *Kalte gertatzen jarraitzea eragozten duten zuzenketa-, segurtasun- eta kontrol-neurriak.*
 - d) *Arau-haustea prestatzeko edo gauzatzeko erabili diren ondasunak, bitartekoak edo tresnak konfiskatzea, eta, hala badagokio, baita arau-haustetik eratorritakoak konfiskatzea ere.*
 - e) *Aparkatuta dagoen ibilgailura sartzea, barruan etxeko animalia bat dagoela, animalia erreskatatzeko, edozein denbora daramala ere, baldin eta animalia-aren bizitzarako berehalako arrisku larria dagoela uste bada.*
3. *Animaliak hartzen baldin badira, etxeko animaliak kontrolatzeko udal zentrora edo etxeko animaliak jasotzeko establezimendu batera eramango dira, bertan zaintzeko. Etxeko animalia-aren jabeak edo arduradunak ordainduko ditu sortutako gastuei dagozkien udal tasak.*

4. Artikulu honetan arautzen diren behin-behineko neurriak salbuespenez erabaki diren kasuetan, berrogeita zortzi orduko epean hasiko da dagokion zehapen-prozedura, eta zehapen-eskumenaren organo titularrak erabakiko du, arrazoituta, hartutako neurriak kendu, mantendu edo aldatuko diren.
5. Zehapen-prozedura hastea bidezkoa ez bada, hartutako behin-behineko neurria berretsi edo kendu egin beharko da, organo eskudunaren ebazpen bidez, epe berean.
6. Salbuespenez hartutako behin-behineko neurriak azkenduko dira, hartu zirenetik lau egun naturaleko epea igaro ondoren, dagokion zehapen-espedienteak ireki ez bada edo hartutako neurria berretsi ez bada.

VIII. TITULUA

ZEHAPEN ARAUBIDEA

I. KAPITULUA

PRINTZIPIO OROKORRAK, PROZEDURA ETA ESKUMENA

28. artikulua.- Arduradunak

- 1.- Ordenantza honetan arau-hauste gisa tipifikatutako ekintzak edo ez-egiteak egiten dituzten pertsona fisiko edo juridikoak dira erantzuleak, arlo zibilean edo penalean legokiokeen erantzukizunari alde batera utzi gabe.
- 2.- Ordenantza honetan aurreikusitako betebeharrak ez betetzea pertsona bati baino gehiagori batera badagokie, edo arau-haustea pertsona bati baino gehiagori egotzi ahal bazaie eta horietako bakoitzaren parte-hartze maila zehaztu ezin bada, egiten diren arau-hausteen eta, hala badagokio, ezartzen diren zehapenen erantzule solidarioak izango dira. Era berean, jarduera utzi duten pertsona juridikoei ezarritako zehapenen erantzule subsidiarioak izango dira arau-haustea egiten den unean erakundeko administratzaile edo ahaldun nagusi kargua beteko dutenak.

29. artikulua.- Zehapen-prozedura

1. XXX Udalak Euskal Administrazio Publikoen zehapen ahalmenari buruzko martxoaren 16ko 1/2023 Legearen, hura ordeztzen duen Legearen eta hura garatzen duten gainerako xedapen juridikoen arabera erabiltzen du zehatzeko ahalmena.

2. Arau-hausteak delitu izan daitezkeen kasuetan, zehapena ezartzeko eskumena duen udal organoak, prozedura hasteko erabakian, egitateak zehapen-arloko jurisdikzio-organo eskudunari jartzea xedatuko du, eta ez du zehapen-prozedurarekin jarraituko harik eta agintaritza judizialak prozedura amaitzen duen epai irmoa edo ebazpena eman arte, eta arau-haustearen preskripzio-epea etenda geratuko da.
3. Zehapen-prozedura hasteko erabakian besteak beste, udal organo eskudunak kautela-neurri hauek hartu ahal izango ditu:
 - a) Hartutako behin-behineko neurriak mantentzea edo aldatzea. Neurri horiek kautela neurriak izango dira.
 - b) Etxeko animaliak prebentzioz konfiskatzea eta zaintzea, zehapen-prozedura ebatzi arte non egongo den zehaztuz.
 - c) Agintari eskudunak etxeko animaliak lekualdatzeko legez eskatzen diren agiriak ibilgetzea edo ez bidaltzea.
4. Kautela neurriek iraun egingo dute neurri horiek hartzea eragin zuten arrazoiek dirauten bitartean. Nolanahi ere, etxeko animaliak ezin izango dira kendu espedientearen ebazpen irmoa eta gero.

30. artikulua.- Prozeduran interesa duten aldeak

Izapidetzen diren zehapen-prozeduretan, alderdi interesdun izango dira zehapen-prozeduraren jatorri den salaketa jarri duten elkarateak eta erakundeak, edo animalien babesa estatutuetan jasotzen duten eta prozeduran pertsonatu diren elkarateak eta erakundeak.

31. artikulua.- Udal organo eskudunak

Ordenantza honetan aurreikusitako arau-hausteak egiteagatik zehapenak ezartzea honako hauei dagokie:

- a) Alkatetzari, arau-hauste arinen kasuan.
- b) Gobernu Batzordeari/Osoko Bilkurari, arau-hauste larrien edo oso larrien kasuan.

32. artikulua.- Arau-hausteen eta zehapenen preskripzioa

1. Ordenantza honetan aurreikusitako arau-hausteak honela preskribatuko dira:
 - a) Arina: urtebetera.
 - b) Larria: bi urtera.
 - c) Oso larria: hiru urtera.

2. Arau-haustea preskribatzeko epea arau-haustea egin den egunetik hasiko da kontatzen. Modu jarraituan egindako arau-hausteen kasuan, epe hori arau-haustea eragin duen azken gertaera egin zen egunetik edo legez kontrako egoera ezabatu zenetik hasiko da zenbatzen.
3. Ezarritako zehapenak honela preskribatuko dira:
 - a) Arau-hauste arinagatik: urtebetera.
 - b) Arau-hauste larriagatik: bi urtera.
 - c) Arau-hauste oso larriagatik: hiru urtera.
4. Zehapenen preskripzio-epea zehapena ezartzen duen ebazpena administrazio-bidean irmo bihurtu eta hurrengo egunetik aurrera hasiko da kontatzen.

33. artikulua.- AIEOri egindako komunikazioak

Zehapen-organo eskudunek AIEOri jakinaraziko diote arau-hauste larriak eta oso larriak egiteagatik ezarritako zehapen-prozedura amaitzen duen ebazpena.

II. KAPITULUA

ARAU HAUSTEAK

34. artikulua.- Arau-haustea

Etxeko animalien babesaren eta eskubideen arloko arau-hauste administratiboak izango dira Ordenantza honetan halakotzat tipifikatutako ekintzak edo ez-egiteak, hurrengo artikuluetan deskribatutako sailkapenaren arabera.

I.- Arau-hauste arinak: arau-hauste arintzat hartuko dira, bai etxeko animaliari kalte fisikorik edo portaeran aldaketarik eragin gabe, egitez edo ez-egitez, lege ezarritako debekuak, zaintzak edo betebeharrak ez betetzea dakarten jokabideak, bai eta etxeko animaliaaren titularrek edo arduradunek administrazio-erantzukizunak ez betetzearen ondoriozkoak ere.

Zehazki, honako arau-hauste hauek arintzat hartuko dira:

1. Etxeko animaliak kontrolik gabe ugaltzea saihesteko beharrezko neurriak ez hartzea.
2. Txakurrak eta katuak besterenganatu aurretik, horien titularrek edo arduradunek ez esterilizatzea.

3. Etxeko animaliak behar bezalako baldintzetan ez garraiatzea edo Ordenantza honen 6. artikuluan adierazitakoaren arabera ez garraiatzea.
4. Albaitaritza-tratamendu prebentiboak, aringarriak edo sendagarriak ez ematea, bai nahitaezkoak direnak, bai etxeko animalien osasun-egoera onari eusteko beharrezkoak direnak.
5. Ankerkeria, tratu txarrak edo sufrimendu simulatuak dakartzaten eszenak filmatzea, argazkiak ateratzea edo grabatzea edozein komunikazio-euskarritan, aldez aurretik agintaritzari jakinarazi gabe.
6. Etxeko animaliek espaloietan, pasealekuetan, lorategietan eta hondartzetan, oro har, bide eta espazio publiko eta pribatuetan uzten dituzten gorozkiak berehala ez jasotzea.
7. Animalien pixak fatxadetan, zolatutako azaleretan eta hiri-altzarietan berehala ez garbitzea urez edota produktu biodegradagarriez.
8. Etxeko animalia-arrisku-egoerak edo mina, beldurra edo estresa eragin diezaioketen egoerak eragitea, salbu eta etxeko animalia laguntzaileak badira beren jardura zehatzean.
9. Edateko ur eta elikadura egokirik ez ematea.
10. Etxeko animaliei egonaldi eta bizitokirako espaziorik ez ematea, azalera, aireztapena, hezetasuna, tenperatura, argia eta aterpea dituen, eta espeziearen, tamainaren eta pisuaren arabera egokiak eta beharrezkoak direnak.
11. Ostatzeko lekua osasungarritasun-baldintza egokietan ez mantentzea. Era berean, animaliak dauden lekuetatik gorotzak eta pixa ez kentzea.
12. Etxeko animaliak identifikatzeari eta erregistratzeari buruzko betebeharrak ez betetzea.
13. Ordenantza honetako 13. artikuluan aurreikusitako epeetan AIEOn nahitaez aitortu beharreko datuen aldaketak jakinarazteko betebeharra ez betetzea.
14. Txakurrak, katuak eta hudoak ematea edo lagatzea, jaiotzen direnetik gutxienez 2 hilabete igaro baino lehen.
15. Etxeko animalien gorpuak jasotzea, identifikazioa nahitaezkoa denean egiaztatu gabe, eta administrazio eskudunari ez jakinaraztea identifikatutako etxeko animalia baten gorpua erretiratu dela.

16. Txakurren, katuen eta hudoen gorpuak edozein bide publikotan edo zaborra biltzeko edukiontzietan uztea.
17. Kalteak eragin ditzaketen etxeko animaliak zaintzeko ardura ez izatea.
18. Espazio publikoetan, txakurrak haien ezaugarrietarako egokia den eta gehienez bi metroko luzera duen uhal batez lotuta ez eramatea.
19. Espazio publikoetan, etxeko animaliak beti kontrolatuta eta lotuta ez edukitzea, animalia horien espezieari, arrazari, tamainari eta beste ezaugarri batzuei egokitutako euste-elementuen bidez.
20. Aire zabaleko bide eta espazio publikoetan sartzea eta bertan egotea, ume-jolasguneetan, parke bio-osasungarrietan eta kirol anitzeko pistetan, baita 7.2.artikuluari jasotako debekuak ez betetzea ere.
21. Agintari eskudunak etxeko animalien ongizatea, osasun publikoa eta segurtasuna bermatzeko ematen dituen errekerimendu eta ebazpen administratiboak ez betetzea. Halaber, txakurrek etxeko beste animalia batzuei edo pertsoneri erasozer gero, agintariek emandako jarraibideei jarraionik ez egitea.
22. Administrazioari kontrol-eginkizunak betetzeko beharrezko informazioa eta dokumentuak ez ematea edo okerreko dokumentazioa ematea.
23. Udalak horretarako baimendu ez dituen pertsonen etxeko animalientzako elikagaiak bide publikoan eta espazio publikoetan, orubeetan eta antzekoetan uztea.

II.- Arau-hauste larritzat joko da egintzaren edo ez-egitearen ondorioz edo debekatutako betebeharrak ez betetzeagatik edo debekatutako jokabideak egiteagatik etxeko animalia kaltea edo sufrimendua eragiten dion jokabide oro, betiere heriotza edo ondorio larrikeria eragiten ez badiote:

Bereziki, arau-hauste hauek larritzat jotzen dira:

1. Etxeko animaliei nahita lesio fisikoak eragitea.
2. Etxeko animaliei beharrezkoak ez diren sufrimenduak edo kalteak eragin diezazkieketen substantziak ematea.

3. Etxeko animaliei tratu laidogarria ematea edo beren izaerari ez dagozkion jokabideak edo jarrerak gauzatzea, salbu eta etxeko animalia laguntzaileak badira, beren jarduera zehatzean.
4. Etxeko animaliak beren gaitasuna gainditzen duen edozein jardueratan parte hartzera behartzea, batez ere, gaixo dauden, nekatuta dauden, umedun dauden edo sei hilabete baino gutxiago dituzten etxeko animaliak direnean.
5. Etxeko animaliak dohaintzan ematea, publizitate, sari, truke, zozketa edo konpentsazio gisa, edo etxeko animalien kostu bidezko transakzioaz bestelako eskuraketengatik.
6. Etxeko animaliei albaitaritza-laguntza egokirik ez ematea gaitz edo sufrimendu larri eta nabarmenen aurrean.
7. Katu edo hudoa 24 orduz jarraian eta txakurra 12 orduz jarraian bakarrik uztea.
8. Etxeko animaliak etengabe lotuta edo ibilgetuta edukitzea. Era berean, etxeko animaliak lotuta eduki kalteak edo sufrimendua eragiteko moduan.
9. Etxeko animaliak aireztapen eta tenperatura egokirik gabe aparkatuta dauden ibilgailuetan aldi baterako mantentzea, etxeko animalia kalteak edo sufrimendua eragiten badizkio.
10. Legeak debekatzen dituen ikuskizunetan ikusle gisa parte hartzea.
11. Agintaritzak etxeko animalia arrisku-egoera amaitzeko hartutako behin-behineko neurriak, kautelazkoak edo irmoak, urratzea, baita zehapen osagarriak ere.
12. Etxeko animalia bat ibilgailuz harrapatuz gero, laguntza ez ematea, ezinbesteko kasuetan izan ezik.
13. Pertsonak erasotzen badituzte, albaitari elkargokideek animalia horren titulartasuna edo erantzukizuna betetzeko betebeharra ez betetzea, ordenantza honen 15. artikuluan xedatutakoaren arabera.
14. Zigor-lepokoak erabiltzea, hala nola pintxo-lepokoak, itotze-lepokoak, deskarga elektrikoaren lepokoak eta horiek erabiltzeak mina, ondorez fisikoa edota psikologikoa eragiten duen beste edozein lepoko.

15. Etxeko animaliei, elikagairik eta edaririk ez ematea kalterik edo sufrimendurik eragiten badie.
16. Ordenantza honen ondorioetarako, 3 arau-hauste arin edo gehiago bi urteko epean.

III.- Arau-hauste oso larritzat hartuko da, oro har eta jarraian tipifikatutako beste jokabide batzuk alde batera utzita, betebeharrak ez betetzeagatik edo debekatutako jokabideak ez betetzeagatik, etxeko animalia hiltzea edo ondorio larri iraunkorrak eragitea.

Zehazki, arau-hauste oso larritzat honako hauek hartzen dira:

1. Etxeko animaliak esterilizatzea, hiltzea, baita legez ezarritako baldintzen eta betekizunen aurkako antzeko beste edozein eskuartze ere, albaitariaren kontrolik gabe.
2. Etxeko animaliei tratu txarrak ematea, ebakuntza kirurgikoak eta mutilazioak eginez, baldin eta horien helburua bada animalia iren itxura aldatzea edo albaitaritza-medikuntzari dagokionez sendagarriak ez diren helburuak lortzea, eta, ondorioz, heriotza edo ondorio larri iraunkorrak eragitea.
3. Etxeko animaliei tratu txarrak ematea eraso baten bidez, eta, ondorioz, heriotza edo ondorio larri iraunkorrak eragitea.
4. Etxeko animaliei tratu txarrak ematea, alkohola, drogak edo botikak emanez heriotza edo ondorio larri iraunkorrak eraginez, justifikazio terapeutikorik eta albaitaritza-preskripziorik gabe, nahitaezkoa denean.
5. Etxeko animaliei tratu txarrak ematea, eta elikagairik eta edaririk ez ematea, heriotza edo ondorio larri iraunkorrak eragiten badizkie.
6. Etxeko animaliei tratu txarrak ematea, tratu laidogarriaren mende jarritz edo beren izaerari ez dagozkion portaerak edo jarrerak eginez, heriotza edo ondorio larri iraunkorrak eragiten dizkietenean.
7. Etxeko animaliei tratu txarrak ematea, eta haien gaitasuna gaintitzen duen edozein jardueratan parte hartzea, batez ere animalia gaixoak, nekatuak, umedunak edo sei hilabetetik beherakoak direnean, heriotza edo ondorio larri iraunkorrak eragiten dizkietenean.

8. Elikagai pozoitsuak edo elementu zorrotzak dituztenak edonon uztea eta bide eta espazio publiko edo pribatuetan etxeko animalientzat pozoia barreiatzea.
9. Edozein komunikazio-euskarritan, ankerkeria edo sufrimendu simulatu gabea dakarten eszenak etxeko animaliekin filmatzea, argazkiak ateratzea edo grabatzea.
10. Etxeko animaliak modu oldarkorrean edo bortitzean heztea edo borroketan parte hartzeko prestatzea.
11. Etxeko animaliekin edo haien artean borrokak bultzatzea, sustatzea edo antolatzea.
12. Etxeko animaliak borroketan edo erasoetan parte hartzeko erabiltzea.
13. Etxeko animaliak abandonatzea.
14. Arriskutsuak izan daitezkeen txakurrak 12 hilabete bete baino lehen ez esterilizatzea.
15. Ordenantza honen ondorioetarako, 2 arau-hauste larri bi urteko epean.

III. KAPITULUA

ZEHAPENAK

35. artikulua.- Zehapen nagusiak

Ordenantza honetan aurreikusitako arau-haustek honela zehatuko dira:

- a) Arau-hauste arinak: ohartarazpena edo 100 eurotik 3.000 eurora bitarteko isuna.
- b) Arau-hauste larriak: 3.001 eurotik 10.000 eurora bitarteko isuna.
- c) Arau-hauste oso larriak: 10.001 eurotik 100.000 eurora bitarteko isuna.

36. artikulua.- Zehapen osagarriak.

1. Zehapen-ebazpenak arau-haustearen xede diren etxeko animaliak konfiskatzea aginduko du, eta, hala badagokio, animalia horiek biltzeko zentro batera eramatea, etxeko animalia osotasun fisikoa edota herritarren segurtasuna bermatzeko beharrezkoa denean.
2. Arau-hauste larriak egiteagatik ezarritako zehapenek berekin ekar dezakete, dagokion isunaren zehapen osagarri gisa, etxeko animaliak edukitzeko

gaitasungabetzearen zehapen osagarria, hiru hilabetetik zortzi urte artekoa gehienez.

3. Arau-hauste oso larriekin batera, zehapen osagarri bat jarriko da: hamar urtera arteko etxeko animaliak edukitzeko gaitasungabetzea.

37. artikulua.- Zehapenen mailaketa

1. Zehapenak mailakatzeko, honako inguruabar hauek hartuko dira kontuan:
 - a) Etxeko animalia iragindako kaltea.
 - b) Etxeko animalien osasunean, segurtasun publikoan edo ingurumenean izan duen eragina.
 - c) Iragindako etxeko animalien kopurua.
 - d) Jokabide arau-hausleak jarraitzea edo irautea.
 - e) Jokabide arau-hauslea ankerkeriaz edota baskaeriaz jokatzeko.
 - f) Legez kontrako irabazi-asmoa eta arau-haustearekin lortutako edo aurreikusitako onuraren zenbatekoa.
 - g) Erruduntasun-maila edo intenzionalitatea, zuhurtziagabekeria edo zabarkeria egotea.
 - h) Etxeko animalien aurka erabilitako indarkeria, adingabeen edo kalteberen aurrean, baita desgaitasun psikikoa duten pertsonen aurrean ere, edo edozein gizarte-komunikabideren bidez zabaltzea.
 - i) Zehapen-espeditzea izapidetu aurretik edo izapidetzen ari den bitartean jokabide arau-hauslea etetea.
 - j) Arau-hausleak agintaritzaren eskudunarekin lankidetzan jardutea, gertakariak argitzeko eta kaltetutako ondasuna itzultzeko.
 - k) Urtebetean izaera bereko arau-hauste bat baino gehiago berriro egitea, administrazio-bidean ebatzen irraz hala deklaratu denean.
 - l) Arau-haustearen erantzukizun-mailan eragin dezakeen beste edozein inguruabar aringarri.
2. Bi arau-hauste edo gehiagoren erantzuleari arau-hauste bakoitzari dagozkion zehapen guztiak ezarriko zaizkio.

3. Egitate batek edo horien multzo batek arau-hausteen larritasun-maila handiagoko arau-hauste bat sortzen badute, dagozkion zehapen bakoitzari larritasun-maila gutxiagokoak aplikatuko zaizkio.

IX. TITULUA

ARRISKUTSUAK IZAN DAITEZKEEN ANIMALIEI BURUZKO XEDAPEN ESPEZIFIKOAK

38. artikulua.- Erregimen orokorra

1. Arriskutsuak izan daitezkeen animalien titularrek ordenantza honetan ezarritakoa eta titulu honetan araututako araubide espezifikoak bete beharko dituzte.
2. Arriskutsuak izan daitezkeen animaliatzat hartuko dira, basa-faunakoak izanik, etxeko animalia gisa erabiltzen direnak, haien oldarkortasuna edozein dela ere, pertsoneri edo beste animalia batzuei heriotza edo lesioak eragiteko gaitasun handiagoa duten espezie edo arrazetakoak direnak, baita ondasunei kalteak eragiten dizkietenak ere.

Arriskutsuak izan daitezkeen animaliatzat hartuko dira, halaber, araudi bidez zehazten diren etxeko animaliak, eta, bereziki, arraza-tipologia baten barruan dauden txakurrak, baldin eta, beren izaera oldarkorra, tamaina edo masailezurraren potentzia dela-eta, pertsoneri edo beste animalia batzuei heriotza edo lesioak eragiteko gaitasuna badute eta ondasunei kalteak eragiten badizkiete.

39. artikulua.- Arriskutsua izan daitekeen animalia edukitzeko lizentzia

1.- Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak edukitzeko araubide juridikoari buruzko abenduaren 23ko 50/1999 Legearen babesean arriskugarri gisa sailkatutako edozein animalia edukitzeko, aldez aurretik administrazio-lizentzia lortu beharko da, lizentzia hori XXXko Udalak emango dio eskatzaileari XXXko udalerrian bizi denean.

2.- Honako baldintza hauek agiri bidez egiaztatu beharko dira:

- a) Adinez nagusia izatea.
- b) Giza hilketa, lesio, tortura, askatasunaren aurkako edo osotasun moralaren, sexu-askatasunaren eta osasun publikoaren aurkako delituengatik kondenatua ez izatea, banda armatuarekin edo narkotrafikoarekin loturarik ez izatea, eta

ebazpen judizial bidez arriskutsuak izan daitezkeen animaliak edukitzeko eskubiderik gabe gelditu ez izana.

- c) Arau-hauste larri edo oso larriengatik arriskutsuak izan daitezkeen Animalien Araubide Juridikoari buruzko abenduaren 23ko 50/1999 Legearen 13. artikuluan 3. paragrafoan aurreikusitako zehapen osagarriren bat jaso ez izana. Hala ere, lizentzia lortzeko edo, hala badagokio, berritzeko, ez da eragozpena izango lizentzia aldi baterako etetearekin zigortua izatea, betiere, eskaera egiteko unean, aurretik ezarritako etete-zehapena osorik bete bada.
- d) Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak edukitzeko gaitasun fisikoa eta psikologikoa izatea.
- e) Hirugarrenei eragindako kalteengatik erantzukizun zibileko aseguru bat formalizatu izanaren egiaztatzea, gutxienez ehun eta hogeita mila (120.000) euroko estaldurarekin. Aseguratutako zenbateko horretan ez da inolako frankiziarik sartuko.
- f) Arriskutsuak izan daitezkeen txakurren jabeek, ekainaren 1eko 101/2004 Dekretuaren 13-3-e) eta 12. artikuluen arabera, aurreko paragrafoan ezarritako baldintzetan aseguru bat kontratatu beharko dute, animalia identifikatu eta hamar eguneko epean, dagokion erregistroan sartu aurretik. Aseguru hori beste aseguru batzuetan ere sartu ahal izango da, baina, nolana ere, kontratazioa aseguru-etxeak emandako ziurtagiri baten bidez egiaztatu beharko da, aipatutako 101/2004 Dekretuaren III. eranskinean agertzen den ereduaren arabera (edo eredu horren datu eta baldintza berberak jasotzen dituen antzeko ereduaren bidez). Bertan, berariaz aipatuko dira txakurrak estaltzen duen txakurraren identifikazioa eta eragin- eta epemuga-datak.

Txakurraren titularrak izango du txakurra indarrean dagoen erantzukizun zibileko aseguru batez estalita egotearen erantzukizuna, eta, horretarako, une egokian beharrezkoak diren berritzeak egingo ditu.

- g) 2. apartatu honetako b) eta c) letretan ezarritako baldintzak betetzen direla egiaztatzeko, dagokion erregistroek emandako ziurtagiri negatiboak aurkeztu beharko dira. Gaitasun fisikoa eta gaitasun psikologikoa arestian aipatutako martxoaren 22ko 287/2002 Errege Dekretuan xedatutakoaren arabera lortutako ziurtagiriaren bidez egiaztatuko dira.

3.- Interesdunak eskatuta, udal organo eskudunak eman edo berrituko du administrazio-lizentzia, 50/1999 Legean xedatutakoaren arabera, aurreko puntuan ezarritako baldintzak betetzen direla egiaztatu ondoren.

4.- Lizentziak bost urteko indarraldia izango du, eta iraupen bereko ondoz ondoko aldietarako berritu ahal izango da. Hala ere, lizentziaren indarraldia galduko da titularrak aurreko paragrafoan ezarritako baldintzetako edozein betetzeari uzten dion unean. Lizentzian agertzen diren datuetan aldaketarik badago, titularrak hamabost eguneko epean jakinarazi beharko dio, aldaketa gertatzen den egunetik zenbatzen hasita, lizentzia eman zen udalerriko eskumendunari. Era berean, Udal emaileak emandako lizentzien berri eman beharko dio AIEOri.

5.- Emandako administrazio-lizentzia errebokatu ahal izango da lizentzia ematea eragin zuten baldintzak betetzen ez direnean, eta, nolana ere, gai horri buruz indarrean dagoen legeriaren arau-hauste larri edo oso larri baten aurkako zehapen osagarri batek hala ezartzen duenean.

6.- Bide judizialean edo administratiboan erabakitako eta indarrean dagoen administrazio-lizentzia bati eragiten dion esku hartzea, kautelazko neurria edo etetea arrazoi izango da beste lizentzia berri bat ematea edo berritzea ukatzeko, aurreko eskuhartzeak ezabatu arte.

40. artikulua.- Lizentzia egiaztatzen duen agiria.

1. Udal Organo eskudunak arriskutsuak izan daitezkeen txakurrak edukitzeko lizentzia ematen duenean, egiaztasun bat argitaratuko du euskarri plastikoa, Euskal Autonomia Erkidegoan txakurrak edukitzeari buruzko ekainaren 1eko 101/2004 Dekretuaren VI. eranskinean zehaztutako ereduarekin eta ezaugarriekin bat etorriz.
2. Lizentzia berritzen denean, udal organo eskudunak beste lizentzia bat argitaratuko du, erregistro-zenbaki berarekin eta iraungitze-data berriarekin.

41. artikulua.- Arriskutsuak izan daitezkeen animalien udal erregistroa

1. Arriskutsuak izan daitezkeen txakurren jabeek, etxeko animalia horiek edukitzeko lizentzia dutenak, txakurra erroldatuta dagoen udalerriko Arriskutsuak izan daitezkeen Animalien Udal Erregistroan inskribatu beharko dituzte txakurrak, lizentzia lortu eta 15 eguneko epean. Arriskutsua izan daitezkeen animalia bat Euskal Autonomia Erkidegora lekualdatzen bada, hiru hilabetetik gorako aldi baterako edo gehiagorako, jabeak animalia lekualdatu den udalerriko Arriskutsuak izan daitezkeen Animalien Udal Erregistroan inskribatu beharko du.
2. Udal Erregistro honek, gutxienez, honako datu hauek izango ditu:
 - a) Identifikazio-kodea.
 - b) Edukitzailearen datu pertsonalak: izena, ohiko helbidea, NAN eta harremanetarako telefonoak.

- c) Identifikatzea ahalbidetzen duten animaliaren ezaugarriak: adina, arraza, sexua, jaioteguna.
- d) Animaliaren ohiko bizilekua.
- e) Animaliaren funtzioa edo gaitasuna: konpainia, zaintza, defentsa, ehiza, etab.
- f) Lizentzia-zenbakia, jaulkipen- eta iraungitze-data, lizentzia eman duen organoa.

42. artikulua.- Inskripzioa egiaztatzen duen agiria.

Arriskutsuak izan daitezkeen Animalien Udal Erregistroan txakur bat inskribatzen duenean, udal organo eskudunak inskripzioa egiaztatzen duen agiri bat editatuko du euskarri plastikoan, Euskal Autonomia Erkidegoan txakurrak edukitzeari buruzko ekainaren 1eko 101/2004 Dekretuaren VIII. eranskinean zehaztutako ereduarekin eta ezaugarrieekin bat etorriz.

43. artikulua.- Arriskutsuak izan daitezkeen animalien udal erregistroari egindako komunikazioak.

1. Arriskutsuak izan daitezkeen animalien jabeak honako datu hauek jakinarazi beharko dizkio Arriskutsuak Izan Daitezkeen Animalien Udal Erregistroari:
 - a) Arriskutsuak izan daitezkeen Animalien Udal Erregistroan dauden datuetan edozein aldaketa egitea, aldaketa gertatu eta gehienez ere 5 egun balioduneko epean.
 - b) Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak lapurtzea edo galtzea, gertaera horien berri izan eta gehienez ere 48 orduko epean.
 - c) Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak transmititzea, ematea edo hiltzea.
 - d) Arriskutsua izan daitezkeen animaliak izan dituen eraso-gertakariak, berehala jakinarazi beharko dira.
 - e) Agintari eskudunak emandako animalia-osasunaren ziurtagiria, urtean behin egiaztatzen duena animaliaren osasun-egoera eta bereziki arriskutsu egiten duten gaixotasunak edo nahasmenduak daudela.
2. Arriskutsuak izan daitezkeen txakurrei osasun-laguntza ematen dieten osasun-agintariek eta albaitariek, borroketan erabili direla, orbainak dituztela, edozein motatako lesioak dituztela edo erasoren edo hozkaden berri dutela susmatzen badute, txakurra erroldatuta dagoen udal erregistroari jakinarazi beharko diote, eta haiek, aldi berean, eskumena duen administrazio-agintaritzari edo agintaritza judizialari jakinaraziko diote, kautelazko eta prebentziozko neurri egokiak hartzeko.
3. Udalak datuak AIEOren Arriskutsuak izan daitezkeen animalien atalari bidaliko dizkio, inskripzioa egin eta gehienez ere 5 egun balioduneko epean.

44. artikulua.- Arriskutsuak izan daitezkeen animaliei buruzko betebeharrak eta debeku espezifikak.

1.- Arriskutsuak izan daitezkeen animalien jabeek edo edukizailerak indarrean dagoen legerian ezarritako herritarren segurtasunerako arau guztiak bete beharko dituzte, etxeko animalia horiek gizakiekin ahalik eta ondoen bizi direla bermatzeko eta herritarrei eragozpenik ez eragiteko.

2.- Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak leku edo espazio publikoetan egoteko, animalia horiek gidatu eta kontrolatzen dituenak honako hauek bete beharko ditu:

- a) Ordenantza honetan aipatzen den administrazio-lizentzia eta animalia arriskutsuak izan daitezkeen animalien Udal Erregistroan inskribatuta dagoela egiaztatzen duen ziurtagiria aldean eramatea.
- b) Arriskutsuak izan daitezkeen txakurrak beren tamainari eta arrazari egokitutako muturrekoarekin eramatea, baina bi metro baino gutxiagoko luzera duen kate edo uhal erresistente batekin ere. Ezin izango dira inola ere aske ibili, eta pertsona bakoitzak ezin izango du txakur horietako bat baino gehiago eraman. Debekatuta dago arnesak erabiltzea.

Arnesa erabili ahal izango dute lepoan, ahoan, sudurrean edo ondoan patologia edo lesioaren bat duten eta lepokoak kaltea eta mina eragin dezakeen animaliek. Egoera hori gaitutako albaitari batek emandako ziurtagiri baten bidez egiaztatuko da. Ziurtagiri horretan patologia deskribatuko da eta arnesa erabiltzea gomendatzen dela zehaztuko da. Ziurtagiri horrek gomendio horren hasiera-data eta amaiera-data ezarriko ditu, eta hortik aurrera animaliak arnesa erabiltzeko debekua izango du berriro.

Arnesa erabiltzeko gomendioa eta haren indarraldia AIEOn dagoen txakurraren fitxan islatuko dira, ziurtagiria ematen den unean.

3.- Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak finka, landetxe, txalet, partzela, terraza, patio edo mugatutako beste edozein lekutan badaude, lotuta egon beharko dute, baldin eta leku horietan sartzen diren edo bertara hurbiltzen diren pertsonak edo animaliak babesteko azalera, altuera eta itxitura egokirik ez badute.

4.- Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak lapurtu edo galdu badira, titularrak arriskutsuak izan daitezkeen animalien Udal Erregistroko arduradunari jakinarazi beharko dio, gertaera horien berri izan eta gehienez ere berrogeita zortzi orduko epean.

5.- Arriskutsua izan daitekeen txakur baten titularrak edo edukizailerak animalia katalogazioaren berri eman beharko du, titular jabe edo edukizailerari transferitu aurretik.

6.- Euskal Autonomia Erkidegoan txakurrak edukitzeari buruzko uztailaren 1eko 101/2004 Dekretuaren I. eranskineko arrazetako, arraza-tipologiako edo arrazen arteko gurutzaketetako animaliak haztea eta gurutzatzea, baita saltzea ere, gune zoologikoei buruzko apirilaren 11ko 81/2006 Dekretuaren arabera behar bezala baimendutako gune zoologikoetara mugatuko da. Gune zoologiko horien arduradunek arriskutsuak izan daitezkeen txakurrak edukitzeko administrazio-lizentzia eskuratzeko eskatuko diote erosleari. Animalia transmititu aurretik, mikrotxipa ezarrita, AIEOn erregistratuta eta Txakurren Pasaporte-Kartilla Ofiziala emanda identifikatuko da animalia.

Arriskutsuak izan daitezkeen txakurrak behar bezala baimendutako gune zoologikoetatik kanpo haztea edo gurutzatzea eta horiek saltzea arau-haustea izango da, Etxeko Animaliak Babesteko ekainaren 30eko 9/2022 Legearen 38.3.m) eta 38.2.k) artikuluetan ezarritakoaren arabera, hurrenez hurren.

45. artikulua.- Salbuespenak

Inguruabarrek hala eskatzen dutenean, jabeen betebeharrak jakin batzuk betetzeko salbuespenak ezarri ahal izango dira honako kasu hauetan:

- a) Etxeko animalia horiek funtzio sozial batekin erabiltzen dituzten erakunde publiko edo pribatuak badira.
- b) Zaintza-txakurrak, ganaduaren defentsa eta maneioa erabiltzen dituzten nekazaritza-ustiategiak, baita ehiza-jarduerak ere, eta horiek ezin izango dira, inola ere, 50/1999 Legean jasotako lege kanpoko jardueretan aritu.
- c) Lan- eta kirol-probak, horietan parte hartuko duten aleak hautatzeko. Agintari eskudunak baimendu eta gainbegiratu dituzten, borroketarako eta erasorako ariketak izan ezik, indarrean dagoen araudian eta Ordenantza honetan xedatutakoaren arabera.
- d) Arriskutsuak izan daitezkeen animalien lizentzia lortzeko betebeharra ez zaie eskatuko animaliak kontrolatzeko udal zentroari atxikitako udal funtzionarioei, langile horiek beren eginkizunak betetzen ari direnean.

46. artikulua.- Arriskutsuak izan daitezkeen animaliei buruzko arau-hauste espezifikoak.

1.- Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak edukitzeko araubide juridikoari buruzko abenduaren 23ko 50/1999 Legearen arabera, lege horretan tipifikatutako arau-hauste administratiboak honako hauek dira:

- a) Arau-hauste arinak dira abenduaren 23ko 50/1999 Legearen urraketak, ondorengo idatz-zatietan arau-hauste larri edo oso larri gisa tipifikatuta ez daudenak, eta, bereziki, honako hauek:
- i) Bideetan eta espazio publikoetan arriskutsuak izan daitezkeen animaliak izatea, gidatzen edo kontrolatzen dituen pertsonak udal lizentzia eta erregistroko inskripzioa egiaztatzen duen ziurtagiria eraman gabe.
 - ii) Bide eta espazio publikoetan pertsona bakoitzeko arriskutsua izan daitekeen animalia bat baino gehiago izatea.
 - iii) Bide eta espazio publikoetan arriskutsuak izan daitezkeen animaliak izatea, 2 metrotik gorako luzera duen uhal edo kate hedagarria.
- b) Arau-hauste larriak dira:
- i) Arriskutsua izan daitekeen animalia bat aske uztea edo ihes egitea edo galtzea saihesteko beharrezko neurriak hartu ez izana.
 - ii) Animalia identifikatzeko betebeharra ez betetzea.
 - iii) Udal Erregistroko inskripzioa ez egitea.
 - iv) Arriskutsua izan daitekeen txakurra leku publikoetan egotea muturrekorik gabe edo katerik gabe.
 - v) Arriskutsuak izan daitezkeen eta 50/1999 Legearen 10. artikuluan xedatutakoa urratzen duten animalien garraioa.
 - vi) Lege honetan ezarritako eginkizunak betetzeko agintari eskudunek edo horien agenteek eskatutako datuak emateari edo informazioa emateari uko egitea edo aurka egitea, baita informazio okerra edo dokumentazio faltsua ematea ere.
- c) Arriskutsuak izan daitezkeen animaliei buruzko arau-hauste oso larriak dira:
- i) Arriskutsua izan daitekeen animalia bat abandonatzea.
 - ii) Txakurrak edo arriskutsuak izan daitezkeen animaliak lizentziarik gabe edukitzea.
 - iii) Animaliak oldarkortasuna aktibatzeke edo debekatutako helburuetarako trebatzea.
 - iv) Arriskutsuak izan daitezkeen animalien lehiaketak, jarduketak, erakustaldiak edo ikuskizunak antolatzea edo egitea, edo horietan parte hartzea, animalien oldarkortasuna frogatzeko.

47. artikulua.- Arriskutsuak izan daitezkeen animaliei dagozkien xedapen espezifikoak.

1.- Aipatutako arau-hausteak diruzko isunarekin zehatuko dira, taula honen arabera:

Arinak	150,25 €-tik 300,51 €-ra
Larriak	300,52 €-tik 2.404,05 €-ra
Oso larriak	2.404,06 €-tik 15.025,30 €-ra

XEDAPEN INDARGABETZAILEA

Indargabetuta geratzen dira ordenantza honen aurka doazen ordenantzak, araudiak edo bandoak, eta, bereziki, xxx (e) ko Udalaren Osoko Bilkurak xxx (e) ko xxxaren xxx (e) (a) n egindako bilkuran onartutako animaliak edukitzea eta babestea arautzen duen Ordenantza.

AZKEN XEDAPENA

Ordenantza hau xxx (e) ko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean.

I. ERANSKINA

Arriskutsuak izan daitezkeen animaliei buruz ordenantza honetan ezarritakoaren ondorioetarako, eta Euskal Autonomia Erkidegoan txakurrak edukitzeari buruzko ekainaren 1eko 101/2004 Dekretuaren I. eranskinean xedatutakoaren arabera, arriskutsuak izan daitezkeen txakur-arrazen, arraza-tipologien edo arraza arteko gurutzatzeen zerrenda honako hau da:

- a) Pit Bull Terrier
- b) Staffordshire Bull Terrier
- c) American Staffodshire Terrier
- d) Rottweiler
- e) Dogo Argentino
- f) Fila Brasileiro
- g) Tosa Inu
- e) AkitaInu

Xedapen honen eraginpean dauden txakurrek ezaugarri hauek guztiak edo gehienak dituzte:

- Gihar sendoak, itxura indartsua, sendoa, konfigurazio atletikoa, bizkortasuna, indarra eta erresistentzia.
- Ile motza.
- 60 eta 80 zentimetro arteko toraxeko perimetroa, 50 eta 70 zentimetro arteko altuera gurutzean eta 20 kg-tik gorako pisua.
- Buru handia, kuboidea, sendoa, burezur zabalekoa eta masail handi gihartsu eta sabeldunak. Masailezur handi eta sendoak, aho sendoa, zabala eta sakona.
- Lepo zabala, gihartsua eta laburra
- Bular trinkoa, zabala, handia, sakona, saihets arkutuak eta bizkar gihartsu eta laburra.
- Aurreko gorputz-adarrak paraleloak, zuzenak eta sendoak eta atzeko gorputz-adarrak oso gihartsuak dira, eta hanka luze samarrak dituzte, angelu moderatua osatuz.